

**Instytut Gospodarki
Surowcami Mineralnymi
i Energią**
Polskiej Akademii Nauk

Raport 2021

Część II

Górnictwo rud miedzi i srebra w Polsce

Kraków 2022

**Instytut Gospodarki
Surowcami Mineralnymi
i Energią**
Polskiej Akademii Nauk

Przedłożony raport *Górnictwo rud miedzi i srebra w Polsce 2021* jest efektem agregacji danych statystycznych oraz badań własnych prowadzonych w Instytucie Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN.

Raport zawiera dane obrazujące stan prawny obejmujący obszar pozyskiwania koncesji na prowadzenie działalności wydobywczej, przedstawia bazę zasobową kopalń rud miedzi i srebra według polskiej klasyfikacji i powszechnie akceptowanego na świecie JORC Code, systemy eksploatacji złóż oraz uwarunkowania geologiczno-górniczne jej prowadzenia, stan bezpieczeństwa pracy, a także nakłady, koszty oraz wyniki ekonomiczne górnictwa rud miedzi jego wpływ na środowisko naturalne. Część przedstawionych danych została odniesiona do działalności górniczej na świecie.

**Instytut Gospodarki
Surowcami Mineralnymi
i Energią**
Polskiej Akademii Nauk

Zastrzeżenie

Raport wykorzystuje dane statystyczne dostępne publicznie GUS, CIRE oraz dane zakupione z Agencji Rozwoju Przemysłu i przeanalizowane specjalnie na potrzeby poniższego raportu.

Prezentacja raportu jest dostępna na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.0 Polska \(CC BY-SA 3.0 PL\)](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/).

Spis treści

4 / 56

1. Cele Raportu
2. Zasoby złóż rud miedzi i srebra w Polsce
3. Wydobycie i produkcja miedzi i srebra na świecie
4. Technika i technologia eksploatacji złóż rud miedzi i srebra
5. Stan bezpieczeństwa pracy w górnictwie rud miedzi i srebra w Polsce
6. Wyniki ekonomiczne górnictwa rud miedzi i srebra
7. Górnictwo rud miedzi i srebra a środowisko
8. Podsumowanie

Cele raportu

5 /56

Przedłożony Raport o stanie górnictwa rud miedzi i srebra w Polsce stanowi ważną część raportu o stanie górnictwa podziemnego. Raport ten ma na celu:

- ✂ prezentację branży odgrywającej istotną rolę w polskiej gospodarce,
- ✂ poinformowanie społeczeństwa o działalności górnictwa, aby zapewnić otwarty dostęp do wiedzy stanowiący filar cywilizacji XXI wieku,
- ✂ przedstawienie osiągnięć i problemów górnictwa w dłuższym horyzoncie czasowym,
- ✂ źródło informacji o pozycji polskiego górnictwa rud miedzi na tle światowych przedsiębiorstw operujących w tej branży.

Przedłożony raport skupiony jest na informacjach z ostatnich sześciu lat, jednak w niektórych fragmentach sięga po informacje historyczne, aby móc przedstawić sytuację górnictwa rud miedzi w szerszej perspektywie.

Zasoby złóż rud miedzi i srebra w Polsce

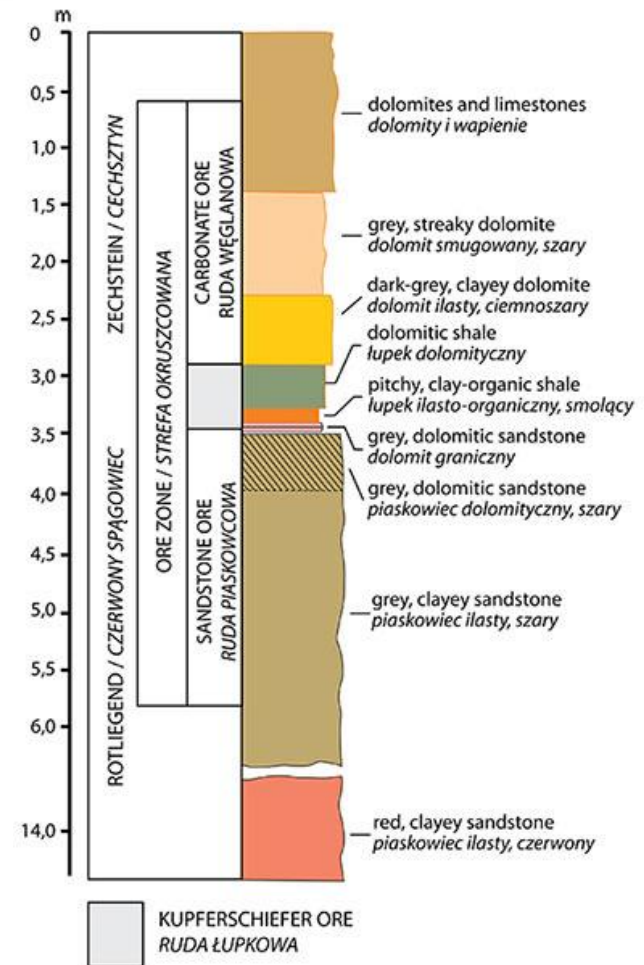

Złóża rud miedzi i srebra

Złóża rud miedzi występują na Dolnym Śląsku (w Sudetach i na monoklinie przedsudeckiej), w Górach Świętokrzyskich i na obrzeżeniu Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (Ney i in. 1997).

Znaczenie gospodarcze mają współcześnie tylko złoża na monoklinie przedsudeckiej i w niecce północnosudeckiej. Są to złoża stratoidalne, związane z cechsztyńską formacją łupków miedzionośnych. Okruszcowanie minerałami miedziowymi, z domieszką innych metali, występuje w cechsztyńskim łupku miedzionośnym, a także w podścielających go piaskowcach oraz nadległych dolomitach i wapieniach.

Profil litologiczny złoża rud miedzi na monoklinie przedsudeckiej
Źródło: kghm.com/pl

Złoża rud miedzi i srebra

8 / 56

W rudach miedzi metale użyteczne występują najczęściej w minerałach siarczkowych, rzadziej tlenkowych. Najważniejszymi minerałami miedziowymi występującymi w złożach monokliny przedsudeckiej są kowelin (CuS), bornit (Cu_5FeS_4), chalkopiryt (CuFeS_2) i chalkozyn (Cu_2S)

Złoża rud miedzi są w istocie polimetalicznymi złożami miedziowo-srebrowymi, gdzie obok podstawowego składnika, jakim jest miedź, jako równorzędny wartościowo występuje w nich srebro. Towarzyszy im duży zespół metali i składników niemetalicznych, które z punktu widzenia praktycznego można podzielić na cztery grupy:

- ✂ odzyskiwane, współdecydujące o wartości złoża (Au),
- ✂ odzyskiwane jako produkt uboczny procesów hutniczych (Ni, Re, Pt, Pd),
- ✂ odzyskiwane jako niepożądane ze względu na technologię procesów hutniczych lub wymagania ochrony środowiska (Pb, Se, As),
- ✂ nieodzyskiwane z powodu braku odpowiedniej technologii odzysku (Co, Mo, V, Hg) lub z powodu niskiej zawartości (Zn, Bi, Sn, Cd, Ge), w tym także gromadzące się w odpadach niektórych procesów metalurgicznych (Co, Hg).

Kryształ Bornitu
(fioletowy) w kalcycie

Kryształizacja chalkozynu
(srebrny) na diabazie

Ruda Kowelinu (niebieski)
i chalkopiryty (brązowy)

Źródło: minerals.net

Złóża rud miedzi i srebra

9 / 56

Rudy miedziowo-srebrowe występują w 12 złożach na monoklinie przedsudeckiej i w niecce północnosudeckiej, wśród których jest 6 złóż zagospodarowanych, 4 rozpoznane szczegółowo i dwa złoża, w których zaniechano eksploatacji

Zasoby bilansowe niezagospodarowanych złóż rud miedzi występują głównie w strefie głębokości 1000-1250 m, a nawet do 1 450 m (pozabilansowe ze względu na głębokość). Ich samodzielne zagospodarowanie będzie bardzo trudne, lecz możliwe przy wykorzystaniu wyrobisk udostępniających z istniejących kopalń sąsiednich albo poprzez budowę nowych kopalń.

Za kwalifikujące się do eksploatacji uważa się złoża spełniające kryteria bilansowości. W poniższej tabeli podano wymagania dla nowych dokumentacji, opisane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny oraz w nawiasie wynikające ze wcześniejszych regulacji, które są obowiązujące dla większości udokumentowanych złóż w Polsce.

Kryteria bilansowości złóż rud miedzi (pokładowych stratoidalnych)

L. p.	Parametr	Jednostka	Wartości brzeżne
1	Maksymalna głębokość spągu złoża	m	1500 (1250)
2	Minimalna zawartość miedzi w próbce konturującej złożo	%	0,5 (0,7)
3	Minimalna średnia ważona zawartość ekwiwalentna miedzi (Cu) ¹	%	0,5 (0,7)
4	Minimalna zasobność złoża ²	kg/m ²	35 (50)

(1) ekwiwalent Cu jest obliczany na podstawie wzoru $Cueq = (\% Cu) + 0,01 (g/Mg Ag)$

(2) Ten parametr odnosi się do ekwiwalentu miedzi.

Zasoby złóż rud miedzi i srebra

10 / 56

Zasoby złóż rud miedziowo-srebrowych w Polsce wg stanu na 31.12.2021 r.

Ruda (mln Mg)
miedź met. (mln Mg)
srebro (tys. Mg)

Wyszczególnienie	Liczba złóż	Zasoby geologiczne						Zasoby przemysłowe
		bilansowe					pozabilansowe	
		Razem	A+B	C1	C2	D		
ZASOBY OGÓŁEM	16	3210,83	652,21	1064,21	1293,79	200,62	839,76	1081,18
		53,34	11,97	18,68	19,67	3,02	13,64	21,50
		153,28	37,51	56,38	50,93	8,46	42,58	65,08
w tym - zasoby złóż zagospodarowanych								
Złóża zakładów czynnych	6	1552,28	649,96	884,85	17,48	-	1,04	1 081,18
		28,11	11,94	16,04	0,14	-	0,01	21,50
		82,05	37,40	44,28	0,36	-	0,04	65,08
w tym - zasoby złóż niezagospodarowanych								
Złóża rozpoznane szczegółowo	4	218,85	-	165,62	49,30	3,93	782,18	-
		3,41	-	2,48	0,89	0,04	12,96	-
		15,35	-	11,44	3,73	0,17	41,10	-
Złóża rozpoznane wstępnie	4	1415,93	-	-	1219,24	196,69	38,46	-
		21,56	-	-	18,58	2,98	0,54	-
		54,80	-	-	46,51	8,29	0,76	-
w tym - złoża, których eksploatacji zaniechano								
Eksploatacja zaniechana	2	23,77	2,25	13,74	7,77	-	18,08	-
		0,26	0,04	0,16	0,06	-	0,13	-
		1,08	0,11	0,66	0,32	-	0,68	-

Wykaz koncesji

11 / 56

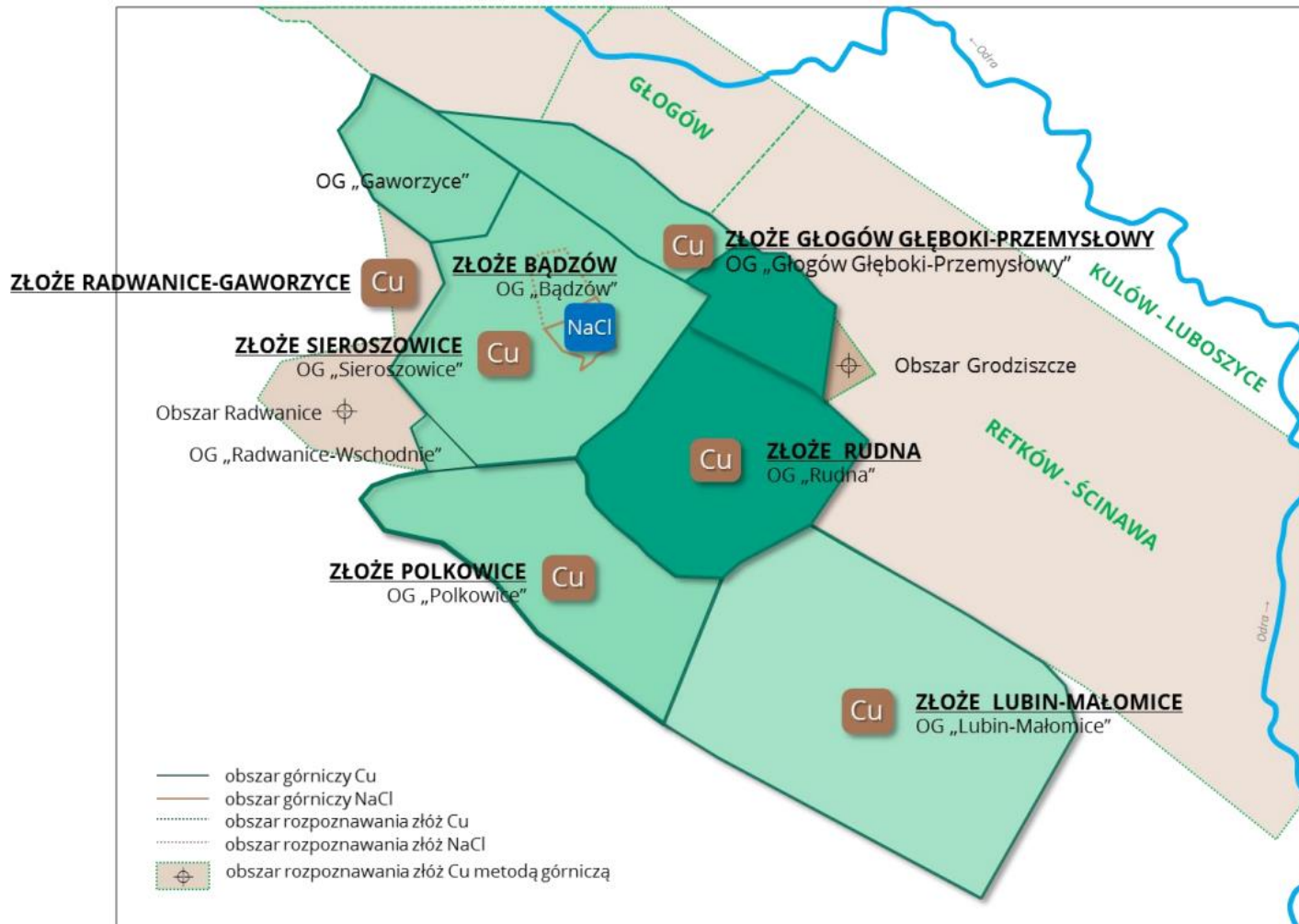
Główne złoża o znaczeniu gospodarczym eksploatowane są przez KGHM Polska Miedź S.A. Spółka obecnie prowadzi działalność wydobywczą w obszarach koncesyjnych: Lubin-Małomice, Rudna, Polkowice, Sieroszowice, Głogów Głęboki-Przemysłowy, Radwanice Wschodnie i Gaworzycy w trzech podziemnych kopalniach Lubin, Rudna i Polkowice-Sieroszowice.

Koncesje na eksploatację złóż rud miedzi i srebra

Obszar górniczy	Numer koncesji	Data wygaśnięcia	Prowadzący eksploatację
LUBIN-MAŁOMICE	Koncesja nr 10/2013 z dnia 12.09.2013 r.	31 grudnia 2063 r.	Kopalnie Lubin i Rudna
RUDNA	Koncesja nr 9/2013 z dnia 14.08.2013 r.	31 grudnia 2063 r.	Kopalnie Rudna, Polkowice-Sieroszowice i Lubin
POLKOWICE	Koncesja nr 7/2013 z dnia 14.08.2013 r.	31 grudnia 2063 r.	Kopalnia Polkowice-Sieroszowice
SIEROSZOWICE	Koncesja nr 11/2013 z dnia 12.09.2013 r.	31 grudnia 2063 r.	Kopalnie Polkowice-Sieroszowice i Rudna
RADWANICE WSCHÓD	Koncesja nr 8/2013 z dnia 14.08.2013 r.	31 grudnia 2063 r.	Kopalnia Polkowice-Sieroszowice
RADWANICE -GAWORZYCE	Koncesja nr 2/2017 z dnia 23.02.2017 r.	14 marca 2065 r.	Kopalnia Polkowice-Sieroszowice
GŁOGÓW GŁĘBOKI PRZEMYSŁOWY	Koncesja nr 16/2004 z dnia 25.11.2004 r.	25 grudnia 2054 r.	Kopalnie Polkowice-Sieroszowice i Rudna

Lokalizacja

**Lokalizacja obszarów objętych koncesjami eksploatacyjnymi
KGHM Polska Miedź SA**

Wydobycie i produkcja miedzi i srebra na świecie

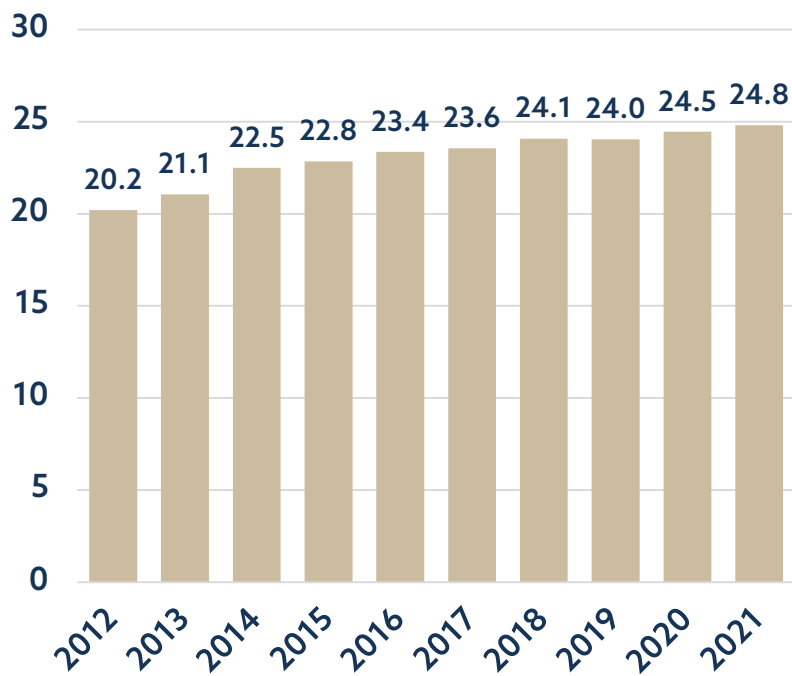

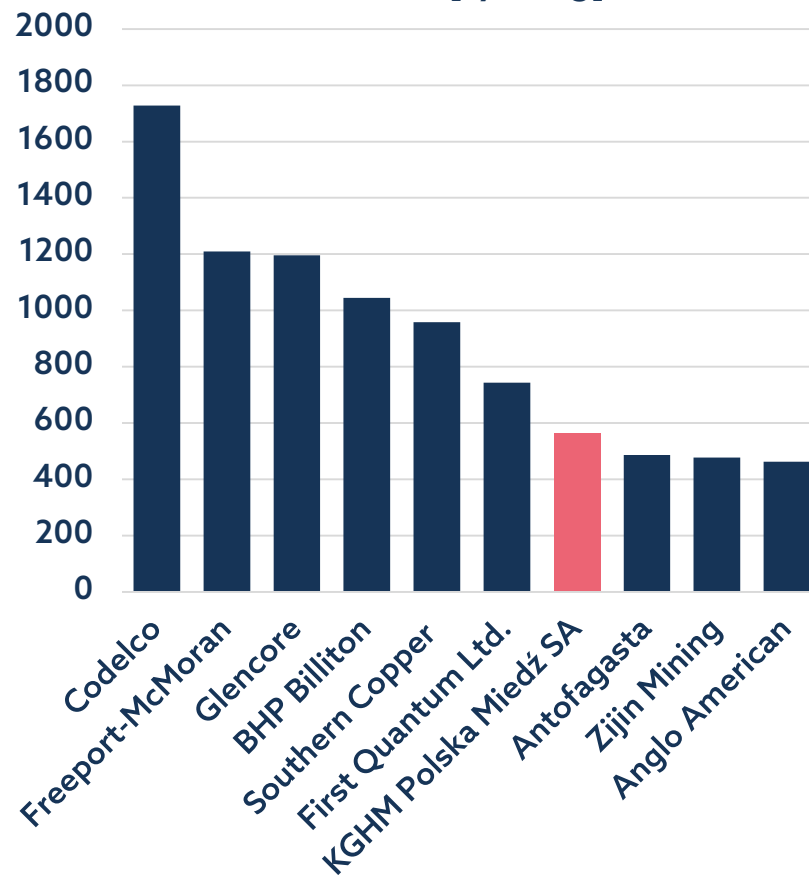
Produkcja miedzi na świecie

14 / 56

Produkcja miedzi na świecie w latach 2012-2021 [mln Mg]

Najwięksi producenci miedzi na świecie w 2021 r. [tys. Mg]

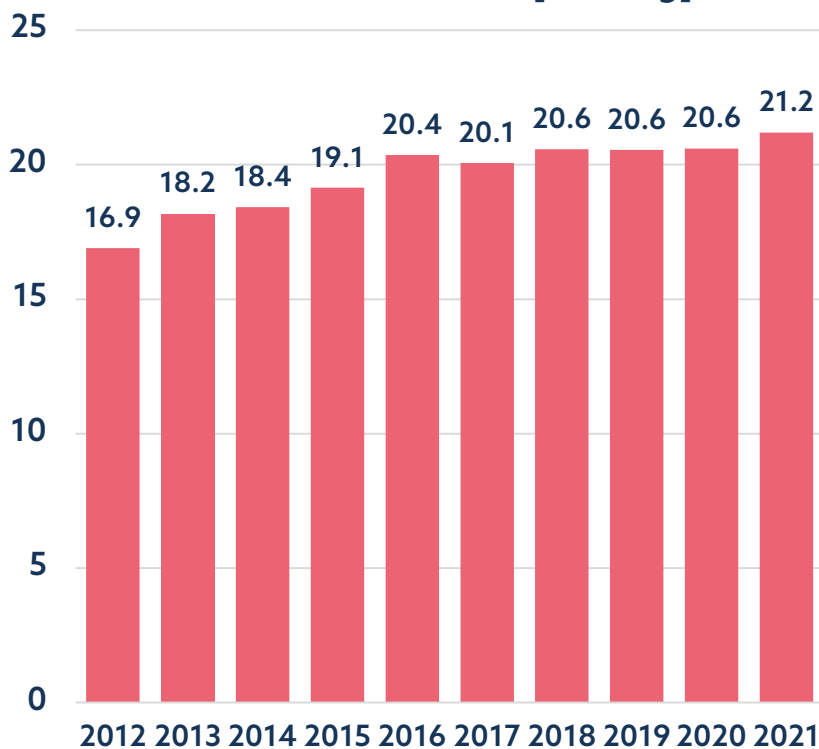
Źródło: Minerals Yearbook 2012-2015; USGS, The World Copper Factbook 2015-2021, ISCG, Investingnews.com

Produkcja górnicza miedzi na świecie

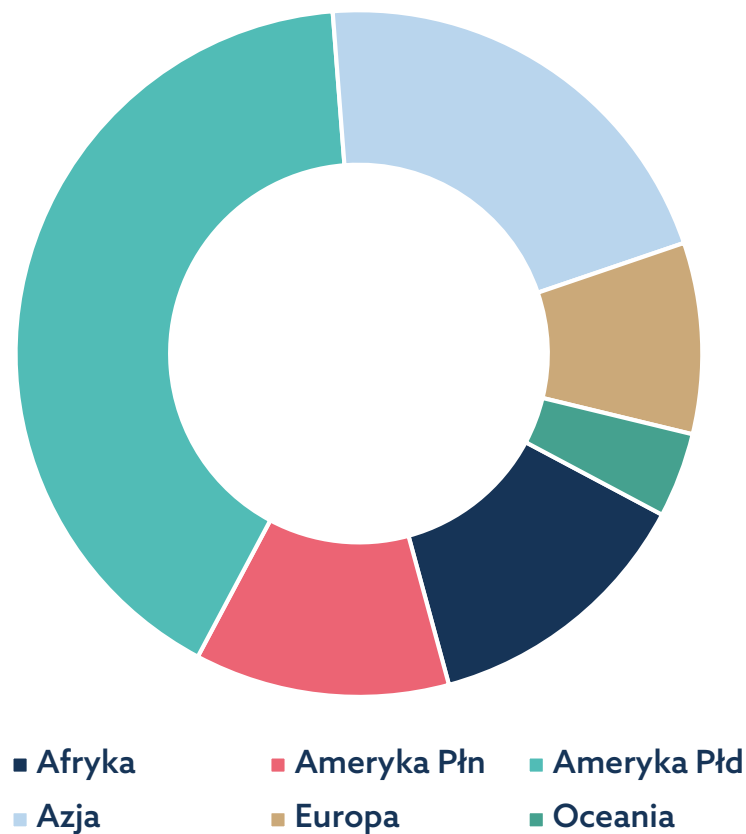
15 / 56

Produkcja górnicza miedzi na świecie w latach 2012-2021 [mln Mg]

* Dane szacunkowe

Produkcja górnicza miedzi na świecie w 2021 roku [%]

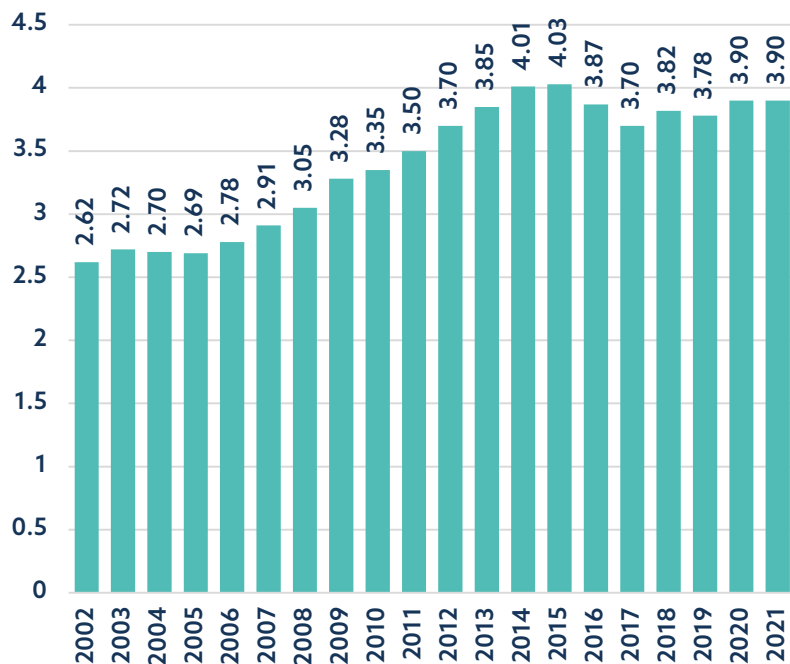

Produkcja miedzi metodą SX-EW

16 / 56

Produkcja miedzi na świecie metodą SX-EW [mln Mg]

* Dane szacunkowe

Metoda SX-EW, inaczej metoda ługowania, polega na rozpuszczaniu minerałów miedzionośnych za pomocą roztworu kwasu siarkowego. Roztwór taki drekuje się i kieruje do reaktora SX-EW, gdzie jest oczyszczany i zatężany. Następnie roztwór poddaje się elektrolizie.

Metoda ta pozwala na odzysk miedzi z rud tlenkowych oraz bardzo ubogich rud siarczkowych. W 2020 metody SX-EW odpowiadały za ok. 16% światowej produkcji miedzi.

W Polsce metoda ta nie jest stosowana, jednak KGHM Polska Miedź SA korzysta z niej w kopalniach Sierra Gorda i Franke w Chile oraz Carlota w USA

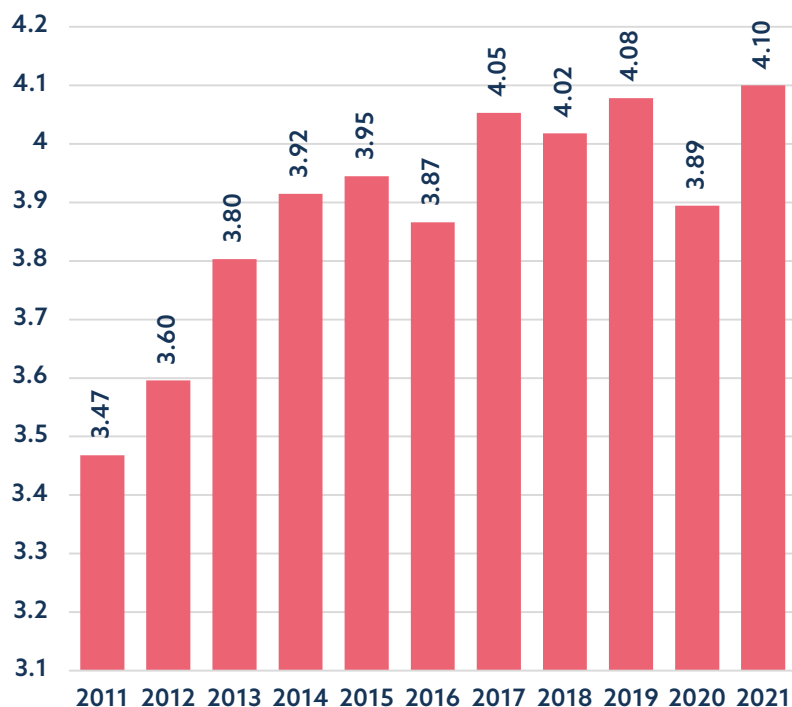

Produkcja miedzi z odpadów

17 / 56

Produkcja miedzi z odzysku na świecie [mln Mg]

Kolejną metodą produkcji miedzi jest jej odzyskiwanie z odpadów. Mogą to być odpady produkcyjne elementów miedzianych lub zużyte produkty zawierające miedź. Metody przetwarzania odpadów miedzianych są podobne do tych stosowanych w hutach wobec koncentratów miedzianych.

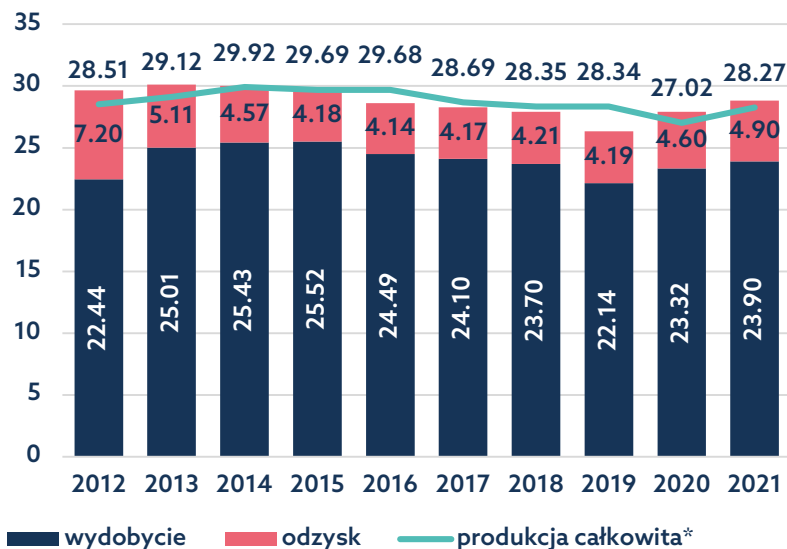
Według ISCG nawet 50% miedzi stosowanej obecnie w Europie pochodzi z recyklingu. Szacuje się, że produkcja miedzi z odpadów zużywa o 85% mniej energii niż pozyskanie jej ze złoża pierwotnego, a świat oszczędza w ten sposób ok. 100 milionów MWh energii elektrycznej i emituje 40 mln ton CO₂ rocznie.

Produkcja srebra na świecie

18 / 56

Produkcja srebra z wydobytej rudy oraz z odzysku w latach 2012-2021 [tys. Mg]*

*uwzględnia także gromadzenie i uwalnianie zapasów srebra przez banki państwowe oraz kontrakty Hedging

Najwięksi producenci srebra na świecie w 2021 [Mg]

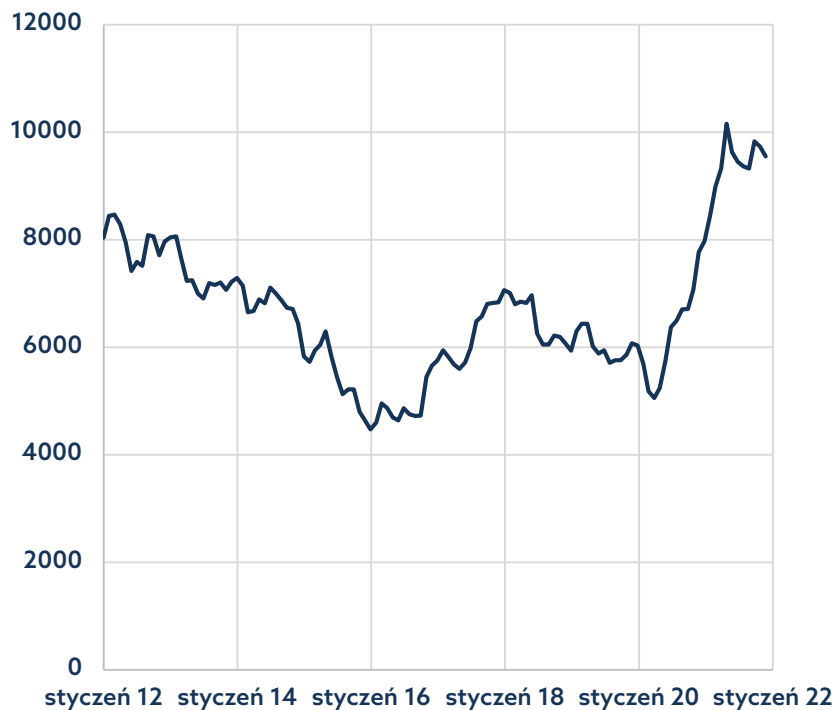

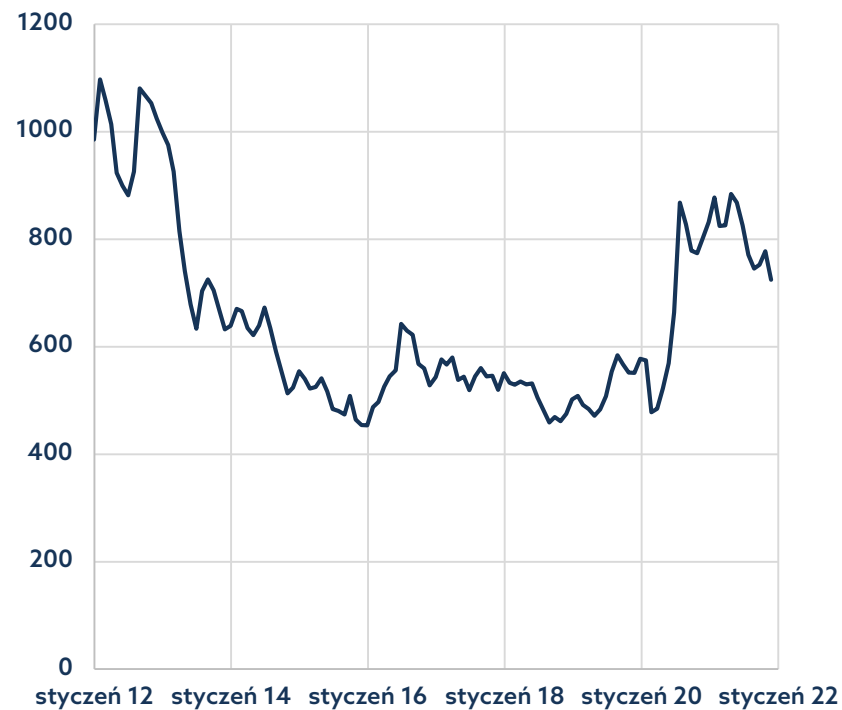
Ceny miedzi i srebra na giełdach światowych

19 / 56

Ceny miedzi w latach 2012-2021 [USD/Mg]

Ceny srebra w latach 2012-2021¹ [USD/kg]

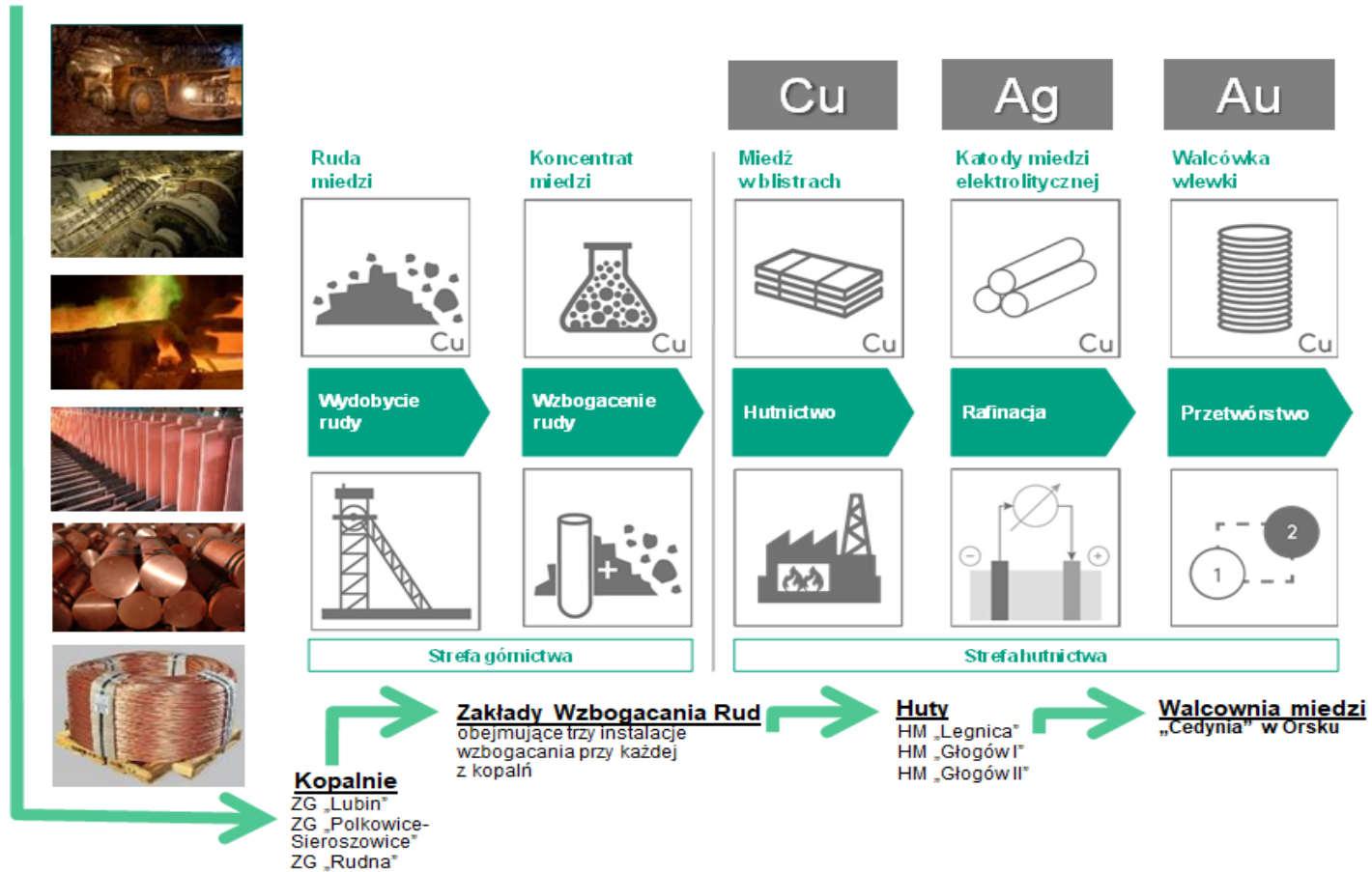
¹Ceny rozliczeniowe kontraktów futures

Technika i technologia eksploatacji rud miedzi i srebra

Proces produkcyjny KGHM Polska Miedź SA

Uwarunkowania technologiczne wydobywania w KHGM Polska Miedź SA

22 / 56

Wzrost głębokości eksploatacji

- Spółka prowadzi wydobywanie na głębokościach od 600 do 1250 m

Duża zmienność złoża

- Strefy kamienne lub płonne, strefy zaburzeń tektonicznych

Rozbudowa struktury sieci wentylacyjnej

- Wymagana do celów klimatyzacji – temperatura pierwotna górotworu wynosi 25-46°

Rozbudowa infrastruktury dołowej

- Taśmociągi, media, sieć energetyczna itp.

Krótszy efektywny czas pracy

- Wynika ze wzrostu odległości od szybów oraz warunków klimatycznych

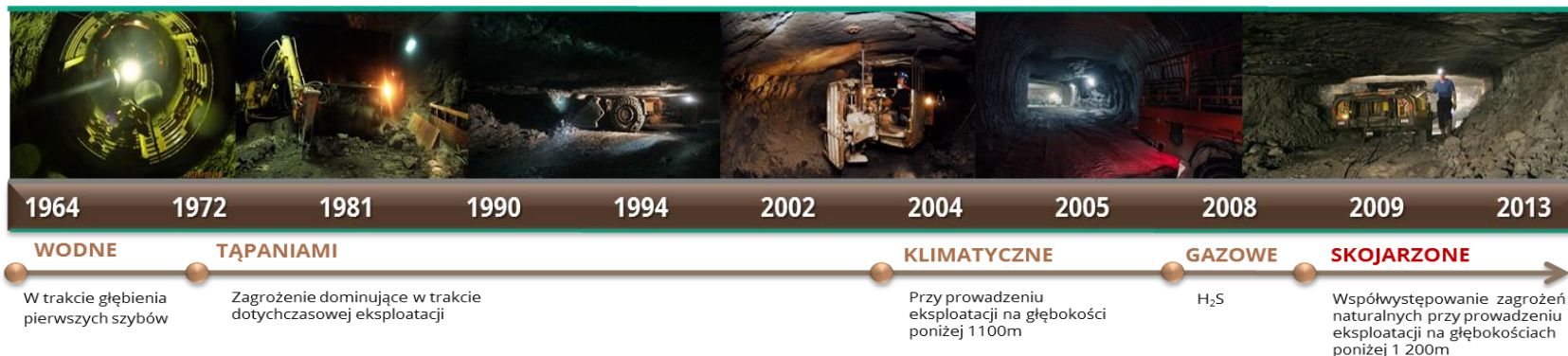
Aktywizacja zagrożeń naturalnych

- Na dużych głębokościach współwystępują zagrożenia klimatyczne, gazowe i tąpnięciami

Zagrożenia naturalne towarzyszące wydobyciu w KGHM

23 / 56

W KGHM występuje wiele typów zagrożeń naturalnych: gazowe (siarkowodorowe), wodne, tąpniętami, klimatyczne i gazogeodynamiczne, w mniejszym stopniu metanowe.

Zagrożenie siarkowodorowe oznacza wypływ do atmosfery kopalnianej siarkowodoru, który jest trujący dla człowieka – w dużych stężeniach powoduje porażenie układu oddechowego. W ramach ochrony przed tym gazem osoby przebywające w rejonie zagrożonym mają obowiązek stosowania masek gazowych oraz przyrządów do pomiaru stężeń siarkowodoru.

Półmaska przeciwigazowa
z pochłaniaczem
Źródło: shopbhp.pl

Źródło: Świdzki D, Strategiczne wyzwania sfery wydobywczej KGHM PM S.A. do roku 2030, XXVII SEP, 2018
Gola S., Soroko K., Turkiewicz W. Profilaktyka zagrożenia siarkowodorem na przykładzie oddziału G-63 w kopalni Polkowice-Sieroszowice

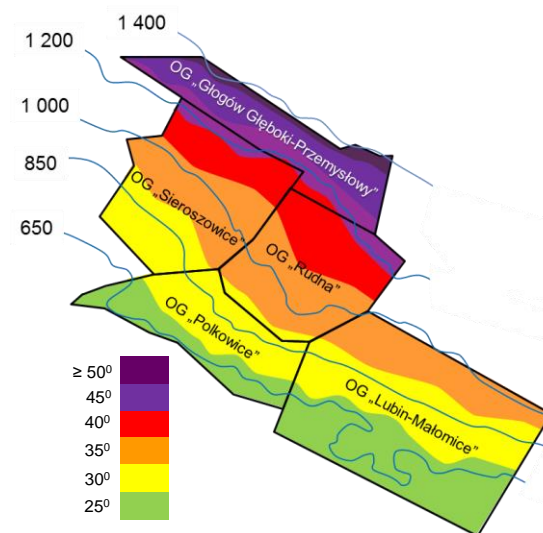
Zagrożenia naturalne towarzyszące wydobyciu w KGHM

24 / 56

Tąpania oznaczają uszkodzenia lub zniszczenie wyrobisk górniczych na skutek wstrząsów sejsmicznych. Zagrożenie tąpniętami stanowi jedno z najniebezpieczniejszych występujących w górnictwie, dlatego aby się przed nim uchronić w KGHM prowadzi się szeroki zakres profilaktyki. Obejmuje on obserwacje sejsmologiczne, dobór wymiarów i kształtów komór i filarów międzykomorowych, i obronnych, dobór kierunku, i kolejności eksploatacji. Stosowane są też tzw. metody aktywne, tj. prowokowanie kontrolowanych wstrząsów za pomocą materiałów wybuchowych.

Zagrożenie klimatyczne jest rosnącym wyzwaniem dla KGHM. Wynika to z rosnącej głębokości eksploatacji oraz wysokiej temperatury górotworu. Jest ono zwalczane poprzez stosowanie systemów klimatyzacji centralnej, a także klimatyzatorów i wentylatorów wolnostrumieniowych w wyrobiskach. Aby obniżyć temperaturę i zmniejszyć ilość spalin w atmosferze kopalnianej, KGHM bada także możliwość pracy w warunkach dołowych ładowarek o napędzie elektrycznym – dotychczas stosowane wyposażone są w silniki Diesla.

Zagrożenie wodne jest obecnie opanowane i stanowi przede wszystkim składnik kosztów wynikający z konieczności odpompowania wód dołowych. Wody takie są wyciągane na powierzchnię przez centralną stację pomp, a następnie wykorzystywane do procesu flotacji.

Temperatura pierwotna górotworu na
obszarach górniczych KGHM Polska
Miedź SA

Ewolucja systemów eksploatacji złóż rud miedzi i srebra w KGHM Polska Miedź SA

25 / 56

Systemy eksploatacji złóż rud miedzi i srebra stosowane w O/ZG Lubin

26 / 56

Nazwa systemu	Symbol	Miąższość złoża	Nachylenie złoża	Sposób likwidacji pustki poeksploatacyjnej
System eksploatacji komorowo-filarowy z podszkłą hydrauliczną	D-P	do 7 m	do 8°	podszkła hydrauliczna
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu	J-UG	do 7 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu dla złoża o zwiększonym nachyleniu do 16°	J-UGN-1	do 7 m	do 16°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu dla złoża o zwiększonym nachyleniu do 35°	J-UGN-2	do 7 m	do 35°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu w warunkach słabych stropów i zredukowanej miąższości skał dolomityczno-anhydrytowych	J-UGS	do 5 m	do 30°	ugięcie warstw stropowych

Systemy eksploatacji złóż rud miedzi i srebra stosowane w O/ZG Rudna

27 / 56

Nazwa systemu	Symbol	Miąższość złoże	Nachylenie złoże	Sposób likwidacji pustki poeksploatacyjnej
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu	J-UG-PS	do 6 m	do 25°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu i wygrodeniem w zrobach dróg wentylacyjno-transportowych	J-UGW-PS	do 7 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z upodatnieniem złoże i dodatkową ochroną stropu	R-UO	do 7 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu dla rejonów o szczególnie trudnych warunkach geologiczno-górnicych	R-UO/H	do 7 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu lub/i podsadzką hydrauliczną dla warunków upodatniania i likwidacji filarów oporowych	R-UO/FO	do 15 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych lub podsadzka hydrauliczna
System eksploatacji komorowo-filarowy z podsadzką hydrauliczną dla złóż średnich i grubych	J-3S-PH	do 15 m	do 8°	podsadzka hydrauliczna, pełna
System eksploatacji komorowo-filarowy z likwidacją dolnej warstwy podsadzką suchą	RG-6	do 15 m	do 8°	podsadzka sucha, cząstkowa
System eksploatacji komorowo-filarowy z podsadzką hydrauliczną dla warunków występowania zmiennej stateczności stropu	RG-8	do 15 m	do 8°	podsadzka hydrauliczna
System eksploatacji komorowo-filarowy z lokowaniem skały płonnej i likwidacją podsadzką hydrauliczną	RG-9	do 15 m	do 8°	podsadzka sucha i hydrauliczna

Systemy eksploatacji złóż rud miedzi i srebra stosowane w O/ZG Polkowice-Sieroszowice

28 / 56

Nazwa systemu	Symbol	Miąższość złoża	Nachylenie złoża	Sposób likwidacji pustki poeksploatacyjnej
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu	J-UG-PS	do 6 m	do 25°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu, z udziałem stref nieokruszczonych	J-UGK-PS	do 6 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu dla filarów oporowych	J-UGO-PS	do 6 m	do 8°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu i ruchowym filarem zamykającym	J-UGR-PS	do 6 m	do 25°	ugięcie warstw stropowych
System eksploatacji komorowo-filarowy z ugięciem stropu w warunkach słabych stropów i zredukowanej miąższości skał dolomityczno-anhydrytowych	J-UGS	do 5 m	do 30°	ugięcie warstw stropowych

Mechanizacja eksploatacji rud miedzi

29 / 56

W KGHM kluczowym elementem eksploatacji są samojezdne maszyny dołowe. W roku 2021 w kopalniach Spółki wykorzystywano 1243 samojezdnych maszyn górniczych, czyli o 3 mniej niż w 2019. Stosowane ładowarki przodkowe mają ładowność do 16 Mg, a wozy odstawcze do 50 Mg. 100% wozów wierzących jest zasilanych systemami elektro-hydraulicznymi. Zakład zużył 18.8 tys. Mg materiałów wybuchowych.

Przykłady maszyn samojezdnych stosowanych w KGHM Polska Miedź SA:
Wóz kotwiący Roofmaster 1.4, ładowarka kołowa KOT 170
Źródło: kghmzanam.com; minemaster.com

Przeróbka rud miedzi i srebra

30 / 56

Rudę wydobytą z kopalni przed przetwarzaniem w hucie należy poddać procesowi przeróbki. Proces ten ma na celu zwiększenie zawartości miedzi w materiale dostarczonym do hut. W przeróbce rud miedzi wydziela się trzy fazy:

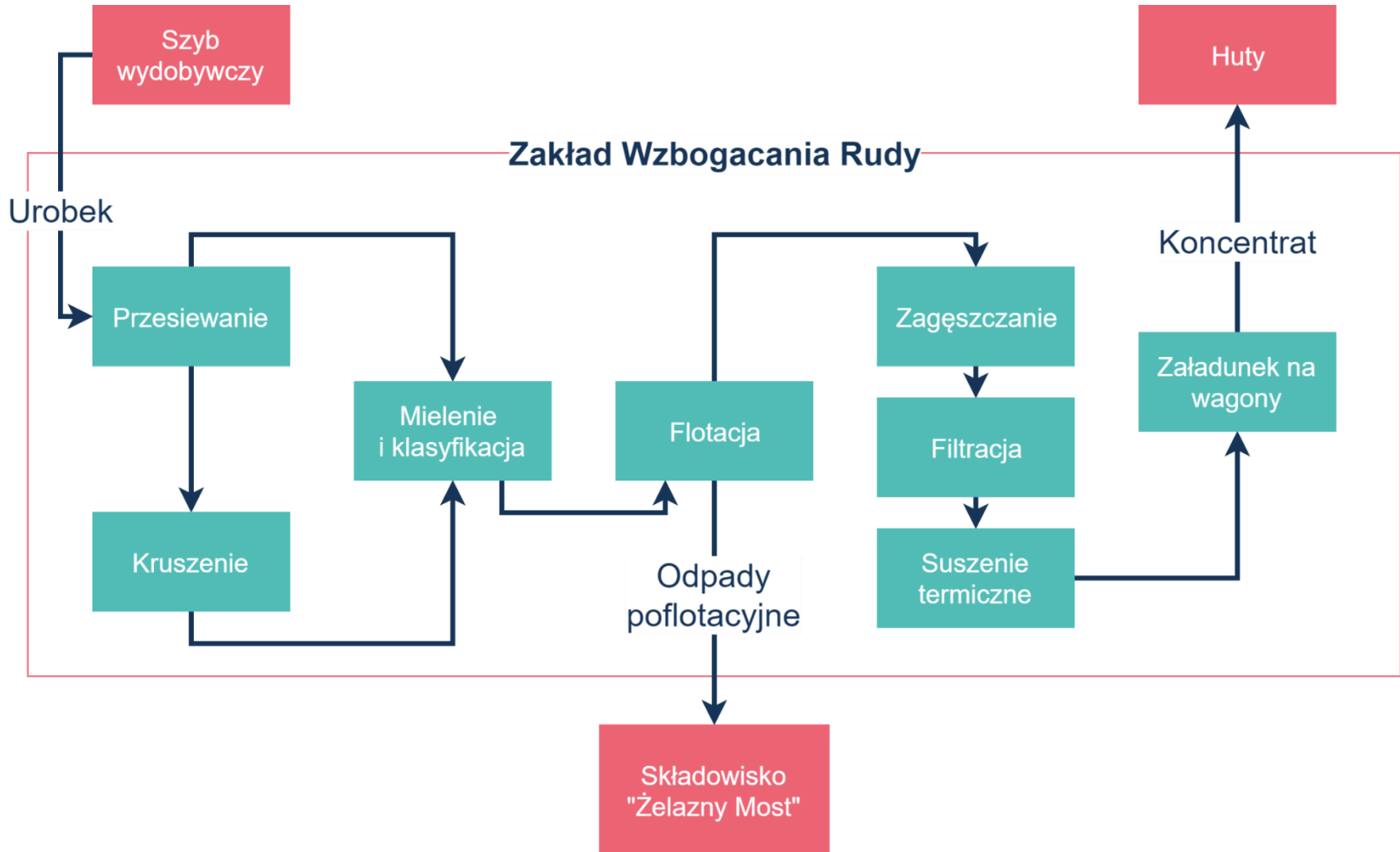
- ⚡ Przygotowawcza – kruszenie, mielenie i klasyfikację urobku. Mają one na celu uzyskanie drobnych ziaren urobku wymaganych w kolejnym etapie,
- ⚡ Główna – flotacja realizowana w trzech stadiach. Proces ten rozdziela urobek na koncentrat o zawartości ok. 24% Cu i odpad zawierający ok. 0,2% Cu. Odbywa się to przez przepuszczanie przez zbiornik z wodą i urobkiem pęcherzyków powietrza. W odpowiednich warunkach pęcherzyki te unoszą w górę ziarna minerałów miedzi tworząc na powierzchni zbiornika pianę, która zbierana jest do kolejnego etapu,
- ⚡ Uzupełniająca – odwadnianie koncentratu i składowanie odpadów poflotacyjnych. Odpady poflotacyjne są kierowane do OUOW Żelazny Most. Koncentrat trafia do Huty Miedzi Legnica i Huty Miedzi Głogów.

Oddział Zakłady Wzbogacania Rud KGHM Polska Miedź SA składa się z trzech rejonów mogących przerobić do 33 mln ton urobku rocznie, w tym:

- ⚡ Rejon Lubin – ok. 8 mln ton,
- ⚡ Rejon Polkowice – ok. 9 mln ton,
- ⚡ Rejon Rudna – ok 16 mln ton.

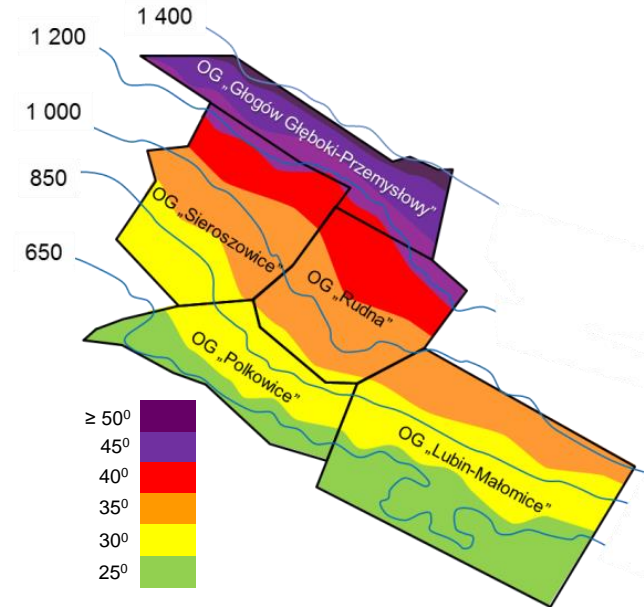
Schemat wzbogacania rud miedzi i srebra w KGHM Polska Miedź SA

Charakterystyka projektu Głogów Głęboki - Przemysłowy

32 / 56

Temperatura pierwotna górotworu złóż KGHM
Polska miedź SA w poziomie złożowym

- ✘ Ok. 300 mln Mg rudy,
- ✘ Średnia zawartość Cu ~ 2.4%,
- ✘ Szacowane życie kopalni – ok. 40 lat,
- ✘ Docelowa produkcja – 10-11 mln Mg rudy; 200-220 tys. Mg Cu,
- ✘ Częściowo wykorzystana infrastruktura ZG Rudna i ZG Polkowice – Sieroszowice,
- ✘ Warstwy złożowe zalegają na głębokościach do 1385 m,
- ✘ Temperatura pierwotna górotworu sięga powyżej 45°C,
- ✘ Spodziewany niższy niż w pozostałych obszarach stopień zuskokowania złoża, ale silniejsze zjawiska termiczne i gazowe.

Operacja na tak dużą skalę, jak wydobycie w KGHM Polska Miedź SA, generuje wysokie koszty, ale stanowi również cenne źródło danych, w których zawiera się potencjał optymalizacji produkcji. Dlatego też spółka inwestuje w rozwój technologiczny, skupiając się na poszerzonym monitoringu pracy maszyn, urządzeń i personelu. W tym celu wdraża m.in.

- ⌘ nową dyspozytornię na ZG „Lubin” wzorującą się na działającym już w ZG „Polkowice” One Control Room,
- ⌘ bezprzewodowy system łączności na frontach eksploatacyjnych,
- ⌘ system informatycznego Zarządzania Infrastrukturą Produkcyjną iZIP,
- ⌘ Centrum Zaawansowanej Analizy Danych – tj. zespół mający za zadanie szeroką analizę danych produkcyjnych w oparciu o systemy Big Data – *konceptję tego rozwiązania opracowano w Instytucie Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN.*
- ⌘ System lokalizacji i identyfikacji osób w wyrobiskach podziemnych w trybie on-line z transmisją danych do dyspozytora.
- ⌘ System wspierania operatorów SMG celem unikania kolizji.

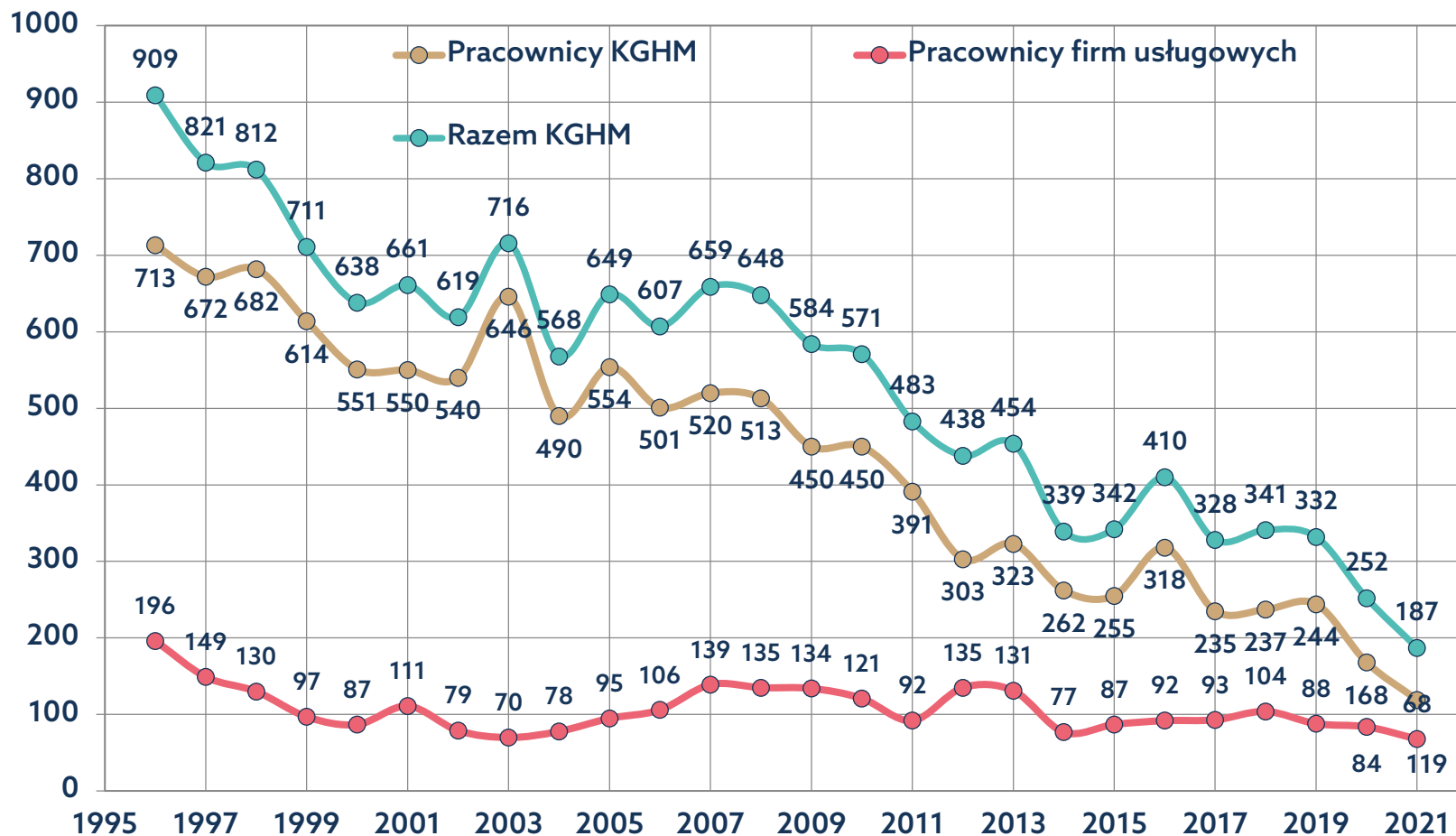
Stan bezpieczeństwa pracy w górnictwie złóż rud miedzi i srebra w Polsce

*Opracowanie na podstawie Raportu o Stanie Bezpieczeństwa w Polskim Górnictwie 2021,
przedstawionym na XXXI Szkole Eksploatacji Podziemnej, Kraków, kwiecień 2022 r.

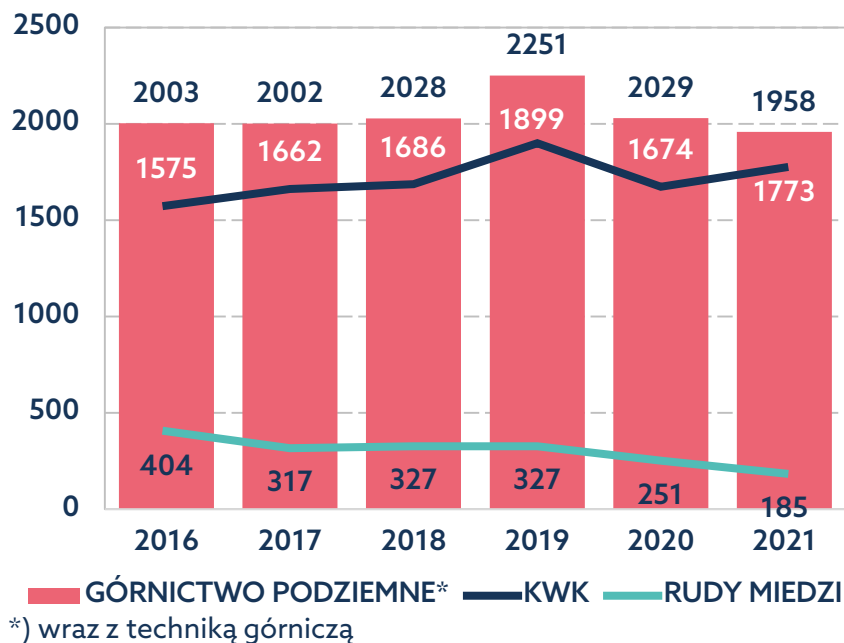
Liczba wypadków w zakładach KGHM w latach 1996-2021

Wypadkowość w górnictwie rud miedzi i srebra w Polsce

36 / 56

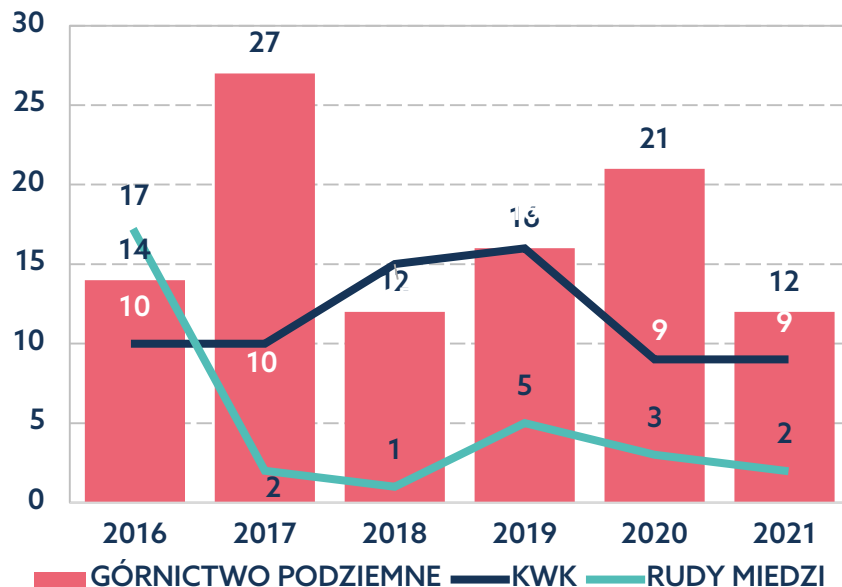
- ✂ Ilość wypadków w górnictwie podziemnym w 2021 wzrosła w kopalniach węgla kamiennego jednak kontynuowała opadanie w kopalniach rud miedzi
- ✂ Zanotowano znaczący wzrost wypadkowości w sektorze górnictwa otworowego

	2017	2018	2019	2020	2021	2019/18
Górnictwo podziemne	2002	2028	2251	2029	1958	-3.5%
Górnictwo odkrywkowe	56	49	46	36	51	+41%
Górnictwo otworowe + roboty geologiczne	20	20	29	38	38	0

Wypadki śmiertelne w górnictwie rud miedzi i srebra w Polsce

37 / 56

⚡ W 2021 roku w górnictwie miedziowym stwierdzono 32 wypadki śmiertelne

⚡ W górnictwie węgla kamiennego liczba wypadków śmiertelnych utrzymała się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym

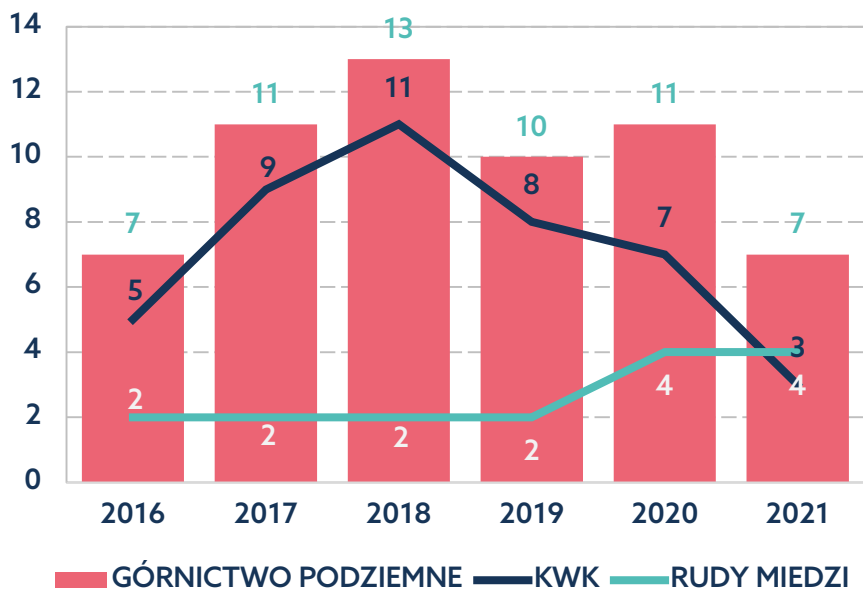
Wskaźnik wypadków śmiertelnych na 1000 zatrudnionych

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
KWK	0,09	0,10	0,14	0,15	0,08	0,09
Rudy miedzi	0,88	0,11	0,05	0,27	0,14	0,11

Wypadki ciężkie w podziemnych zakładach górniczych i w górnictwie złóż rud miedzi i srebra w Polsce

38 / 56

- ✂ W roku 2021 liczba wypadków ciężkich znacząco spadła dla górnictwa podziemnego.
- ✂ W górnictwie miedziowym w latach 2016-2019, zarejestrowano 2 wypadki ciężkie, liczba ta wzrosła do 4 w latach 2020-2021

Wskaźnik wypadków ciężkich na 1000 zatrudnionych

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
KWK	0,05	0,09	0,11	0,07	0,08	0,03
Rudy miedzi	0,10	0,11	0,10	0,10	0,19	0,21

Wyniki ekonomiczne górnictwa rud miedzi i srebra w Polsce

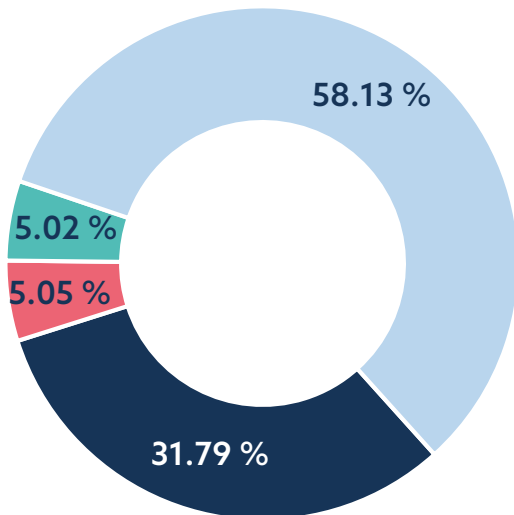

Struktura własnościowa KGHM Polska Miedź SA

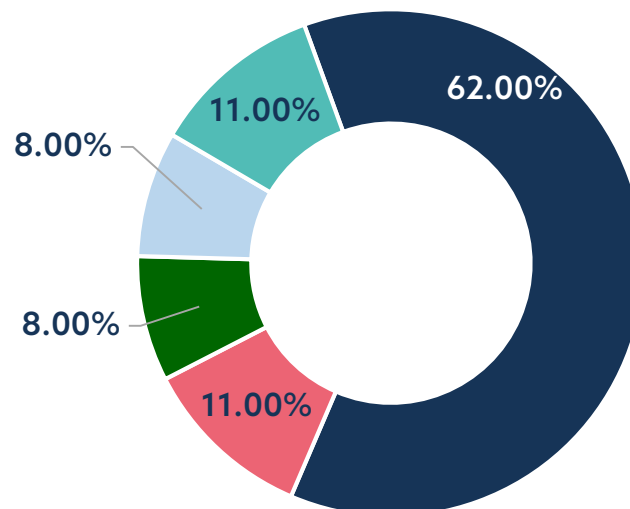
40 / 56

Akcjonariusze KGHM Polska Miedź SA (31 grudnia 2020 r)

- Skarb państwa
- Nationale Nederlanden OFE
- Aviva OFE Aviva Santander
- Pozostali akcjonariusze

Geograficzna struktura akcjonariatu KGHM (luty 2021)

- Polska
- USA
- Wielka Brytania
- Niezidentyfikowane
- Pozostałe

Wg stanu na 31 grudnia 2021 kapitał zakładowy Spółki wynosił 2 mld złotych podzielonych na 200 mln akcji.

W roku 2021 główni akcjonariusze KGHM Polska Miedź SA utrzymali swoje udziały. Zmienił się geograficzny skład akcjonariatu - udziały holenderskie spadły poniżej ewidencjonowanych 5%.

Miedź SA

KGHM Polska Miedź SA działa w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym nieprzerwanie od 1961 r. jest jednym z wiodących producentów miedzi elektrolitycznej i srebra rafinowanego na świecie. Obecne moce wydobywcze kopalń KGHM wynoszą ponad 32 mln ton rudy rocznie, przy czym wielkość wydobycia jest ograniczona wydajnością szybów. Z tego powodu wszelkie zwiększenia wydobycia pod ziemią wymagałyby wybudowania nowego szybu przystosowanego do transportu rudy.

Działalność produkcyjna KGHM Polska Miedź SA

	O/ZG „LUBIN”	O/ZG „POLKOWICE- SIEROSZOWICE”	O/ZG „RUDNA”
Powierzchnia obszarów górnich [km ²]	157,33	234,28	108,15
Głębokość eksploatacji [m]	550 ÷ 1006	676 ÷ 1 084	844 ÷ 1 250
Ilość czynnych pól eksploatacyjnych	16	23	18
Zatrudnienie	3180	4783	4492

Produkcja KGHM w 2021 r		
Wydobycie urobku	mln Mg w.s.*	30.0
Zawartość Cu w urobku	%	1.48
Wydobycie Cu w urobku	tys. Mg	442.6
Miedź elektrolityczna, w tym:	tys. Mg	57.6
- ze wsadu własnego	tys. Mg	381.4
- ze wsadu obcego	tys. Mg	196.2
Srebro metaliczne	Mg	1 332
Walcówka, drut OFE i Cu Ag	tys. Mg	281.9

*w.s. – waga sucha

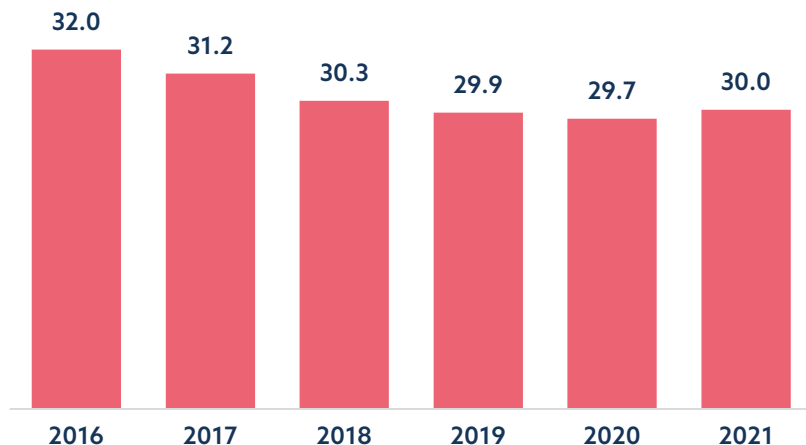
Źródło: Stach R., 2020, Raport roczny KGHM Polska Miedź S.A. za rok 2019, Zimroz J., 2022, Raport o stanie górnictwa miedzi 2021
Sprawozdanie zarządu z działalności KGHM Polska Miedź SA ... w 2021 roku

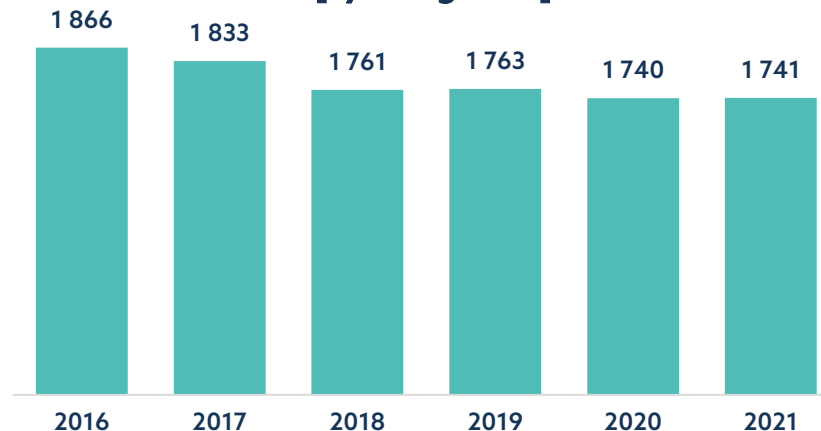
Wydobycie i produkcja miedzi i srebra w KGHM Polska Miedź SA

42 / 56

Wydobycie rudy miedzi [mln Mg w.s.]

Produkcja koncentratu miedziowego [tys. Mg w.s.]

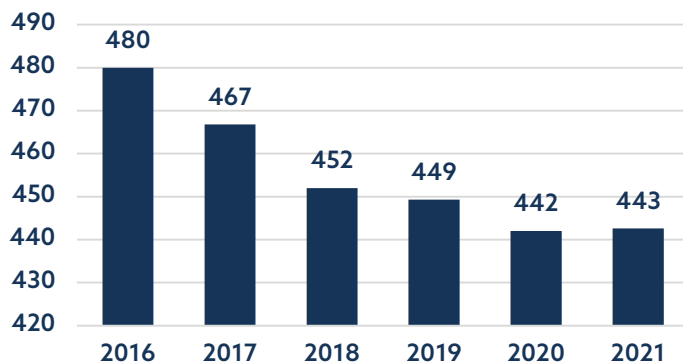
W latach 2017-2021 zanotowano niewielki spadek wydobycia rudy miedzi oraz produkcji koncentratu miedziowego. Nie zanotowano jednak znaczącego spadku produkcji miedzi elektrolitycznej. Produkcja srebra wzrosła nieznacznie w roku 2021 i o ponad 100 Mg względem roku 2016.

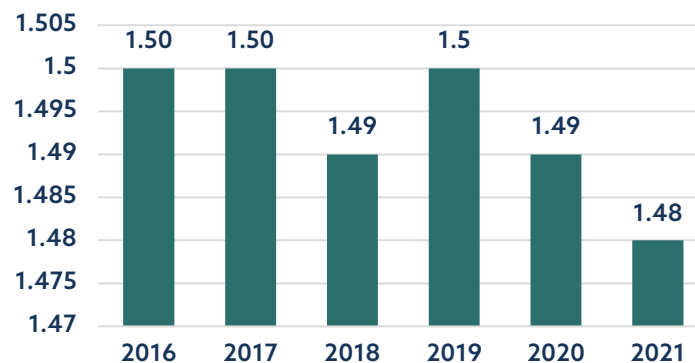
Wydobycie i produkcja miedzi i srebra w KGHM Polska Miedź SA

43 / 56

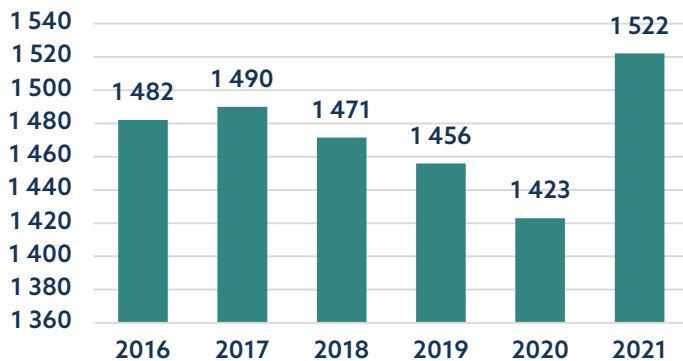
Ilość miedzi w rudzie [tys. Mg]

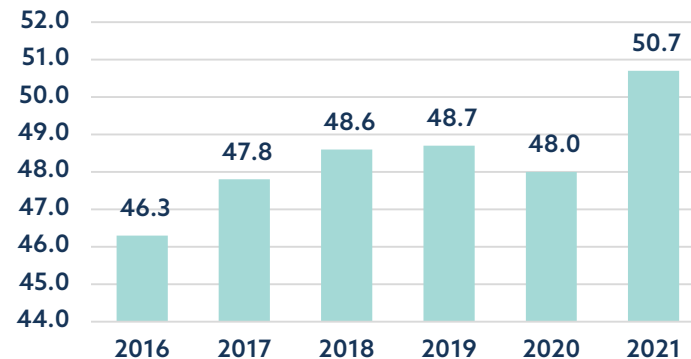
Zawartość miedzi w rudzie [%]

Ilość srebra w rudzie [Mg]

Zawartość srebra w rudzie [g/Mg]

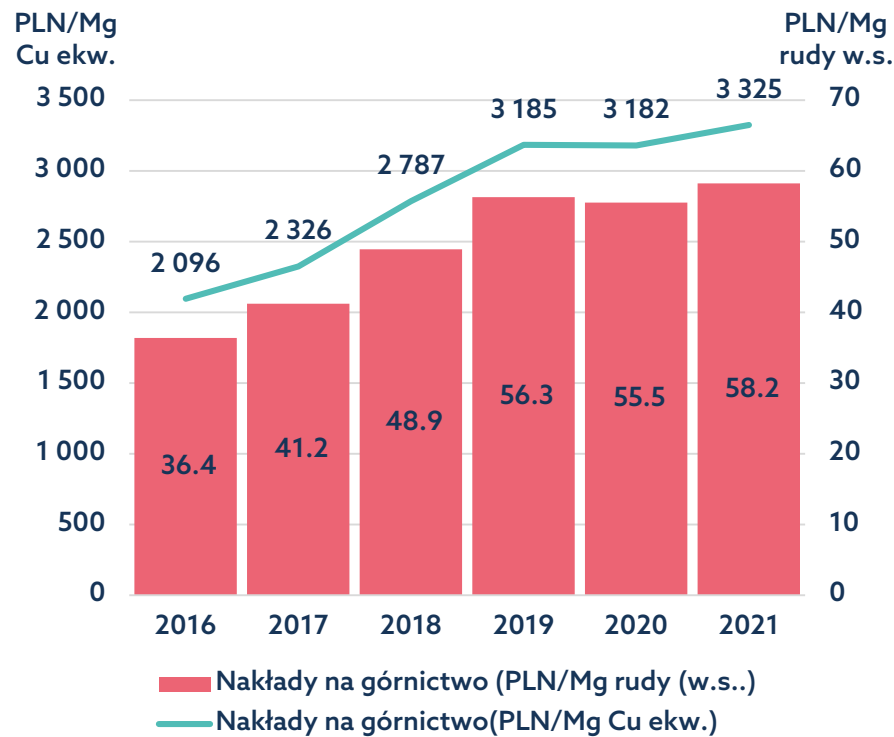
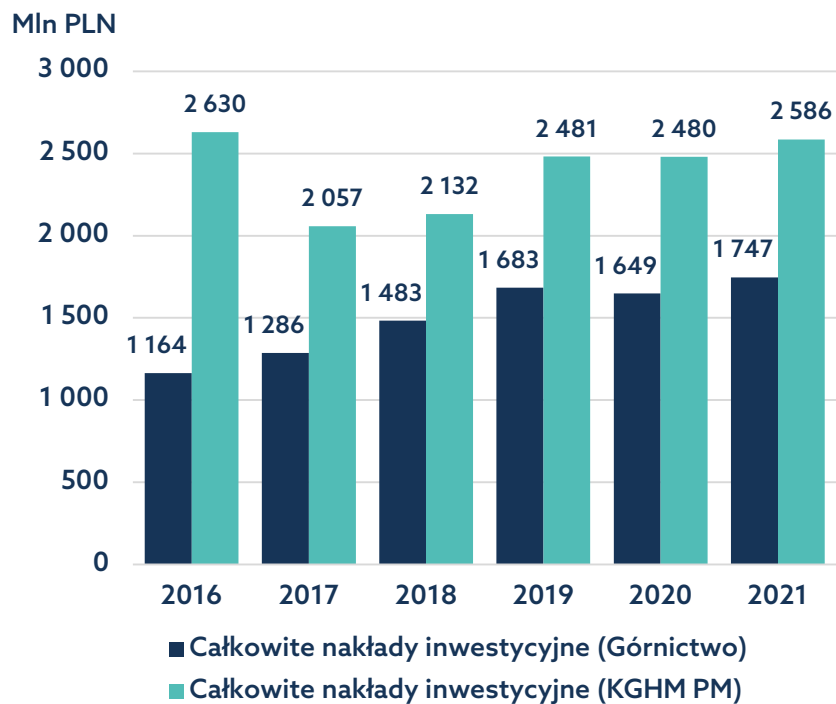

Nakłady inwestycyjne w KGHM Polska

44 / 56

Miedź SA

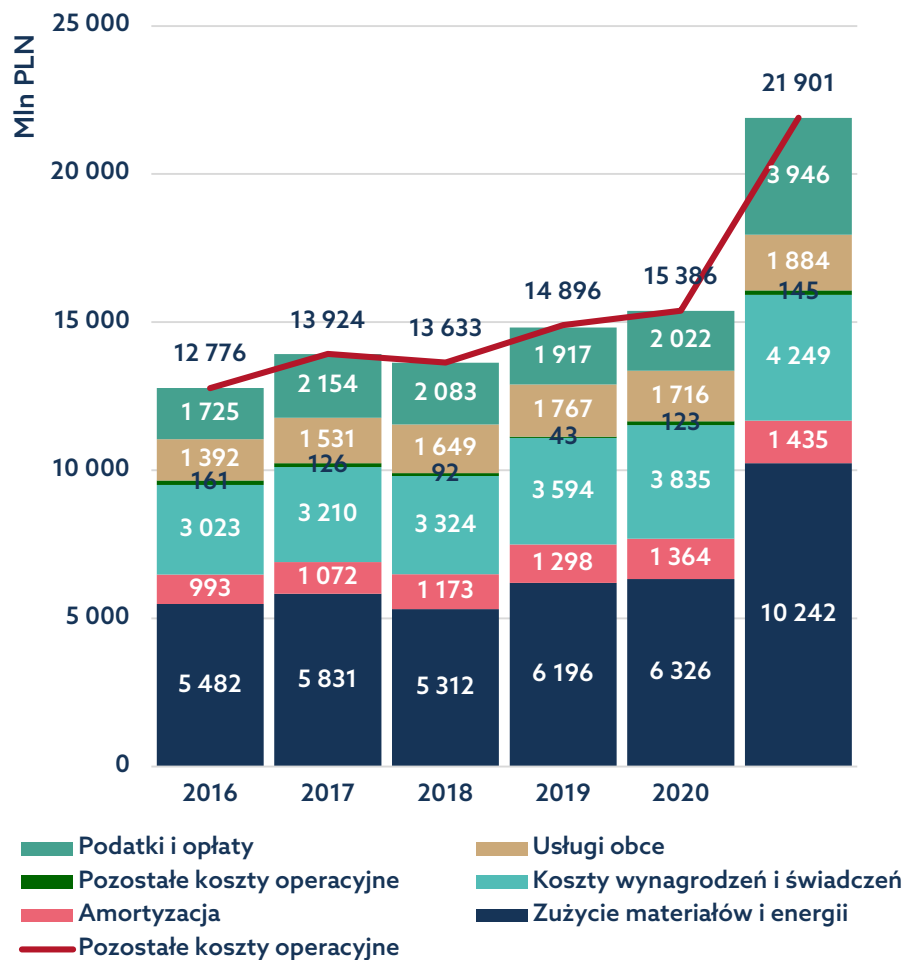

Nakłady inwestycyjne w KGHM Polska Miedź SA w 2021 wzrosły, zbliżając się do rekordowego roku 2015. Nakłady inwestycyjne na działalność górniczą wzrosły do rekordowego poziomu, zarówno nominalnie, jak i w przeliczeniu na wydobytą rudę czy wyprodukowany ekwiwalent miedziowy.

Koszty w KGHM Polska Miedź SA

45 / 56

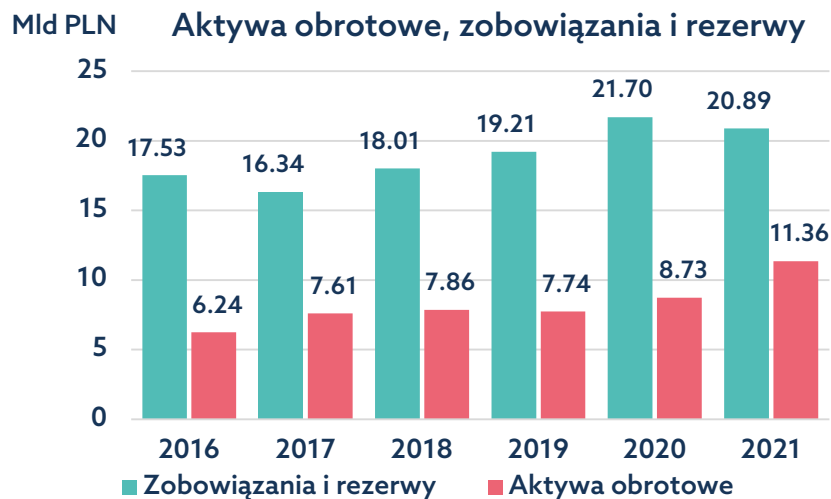
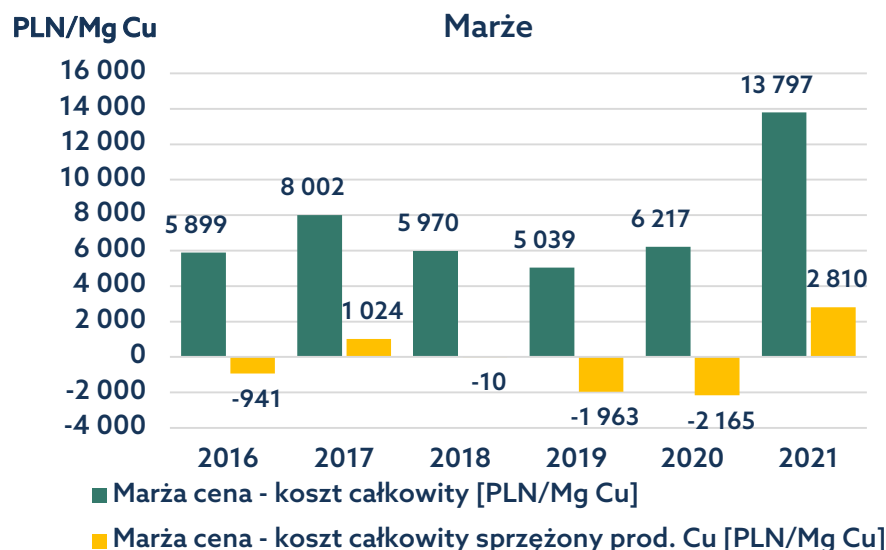
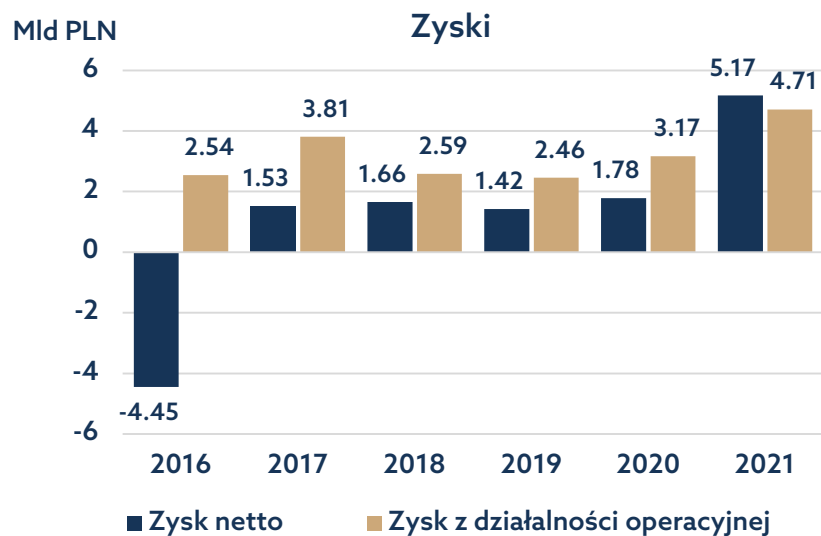

W 2021 koszty spółki gwałtownie wzrosły. Wynikło to ze znaczącego wzrostu kosztów energii wywołanych inwazją Rosji na Ukrainę, a także z istotnego zwiększenia wartości podatku od wydobycia niektórych kopalin.

(*) - koszty całkowite mogą nieznacznie różnić się od wartości zagregowanych, podawanych przez KGHM PM SA.

Miedź SA

Gwałtowny wzrost cen miedzi spowodował, że spółka w 2021 osiągnęła znaczący zysk, w wysokości 5.17 mld PLN. Również wartość marż cena-koszt, pomimo znaczącego wzrostu kosztów produkcji, osiągnęła wartość dodatnią co sugeruje dobrą kondycję finansową spółki.

Górnictwo rud miedzi i srebra a środowisko

Uciążliwości środowiskowe górnictwa rud miedzi:

- ✘ w rejonach eksploatacji odczuwalne wstrząsy na powierzchni, będące efektem podziemnej ingerencji górniczej w górotwór,
- ✘ duża masa odpadów (drobno zmielona skała) z procesu flotacji, unieszkodliwiana w jednym miejscu - obiekt „Żelazny Most”,
- ✘ lokalne podtopienia gruntów, wynikające z obniżenia terenu (na dużej powierzchni),
- ✘ pojawiające się lotne związki odorowe w powietrzu pochodzącym z wentylacji kopalń.

Główne strumienie odpadów powstających przy produkcji miedzi:

- ✘ odpady z flotacji rud miedzi,
- ✘ żużle z procesów ogniowych produkcji miedzi: żużel szybowy, żużel granulowany, żużel z pieca Dorschla,
- ✘ odpad z neutralizacji ścieków kwaśnych,
- ✘ szlamy i pyły powstające przy odpylaniu gazów.

Główne instalacje KGHM Polska Miedź SA oddziaływujące na środowisko:

- ✂ instalacje hutniczego ciągu pirometalurgii (piece szybowe, piece zawieszinowe, piece elektryczne, konwertory, piece anodowe, piece Dorschla, piec Kaldo),
- ✂ instalacje wzbogacania (flotacji) rud miedzi,
- ✂ obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”,
- ✂ szyby wydechowe kopalń miedzi,
- ✂ instalacja do odlewu ciągłego walcówki miedzi, walcownia „Cedynia” w Orsku.

Wpływ instalacji KGHM Polska Miedź SA na środowisko naturalne:

- ✂ emisje pyłowo-gazowe do atmosfery,
- ✂ odpady, składowane i magazynowane w obiektach naziemnych,
- ✂ emisje do wód powierzchniowych (głównie zrzut wód nadosadowych z „Żelaznego Mostu”),
- ✂ emisje hałasu do środowiska.

Odpady poflotacyjne

50 / 56

Odpady pochodzące z przerobu rud miedzi unieszkodliwiane są w Obiekcie Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych „Żelazny Most”. W składowisku tym przechowywane jest ok. 496 mln m³ odpadów, a rocznie dodawanych jest ok 20-26 mln ton. Zbiornik pełni funkcję osadnika, odpady stałe opadają na jego dno, natomiast woda jest po oczyszczeniu częściowo zwracana do ponownego użycia (ok. 120 mln m³ rocznie), a częściowo zrzucana do Odry.

W 2021 oddano do użytku południową kwaterę, zwiększając powierzchnię obiektu z 1580 do 2189 ha. Zbiornik obecnie ma pojemność 876 mln m³ i jest monitorowany w 3500 punktach pomiarowych oraz na 18 stanowiskach sejsmicznych. Spółka planuje dalszą rozbudowę Obiektu, m.in. Przez podwyższenie powyżej rzędnej 195 m n.p.,/

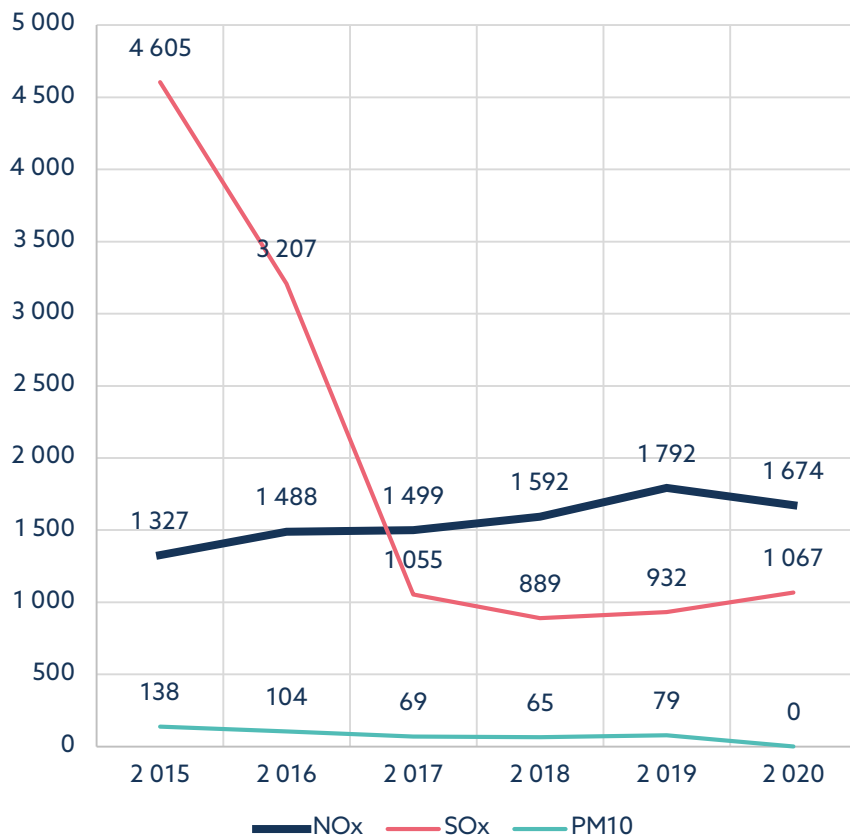

OUOW „Żelazny Most”

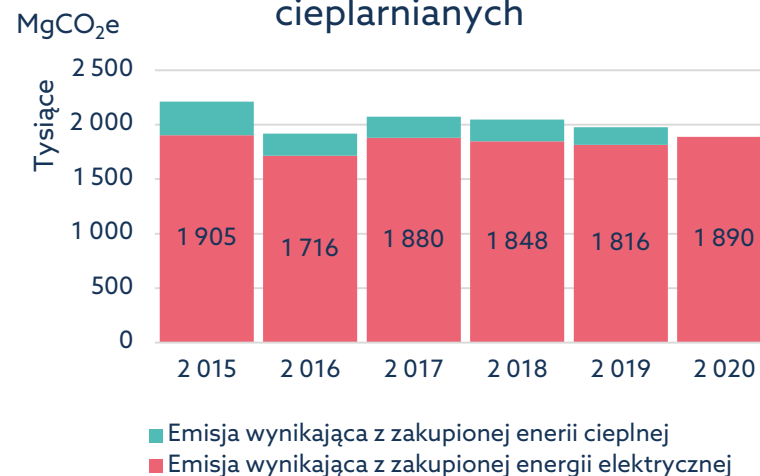

Emisje pośrednie gazów cieplarnianych oraz emisje związków SO_x, NO_x i pyłów PM

Emisje gazów szkodliwych i pyłów do atmosfery [Mg]

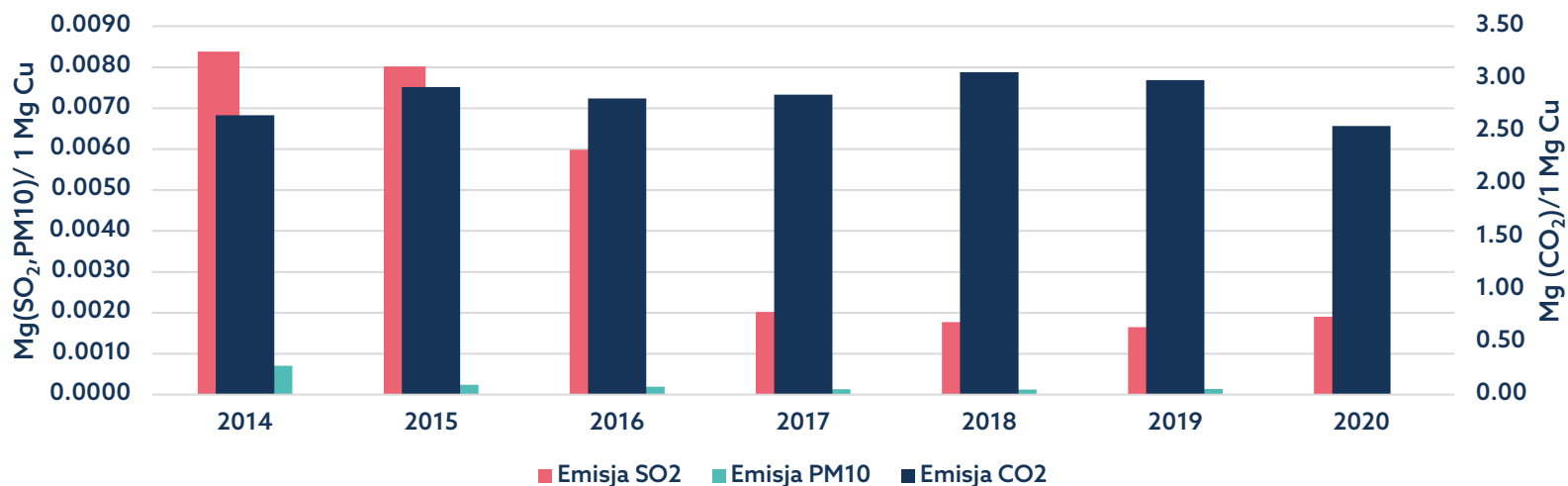
Emisje pośrednie gazów cieplarnianych

- ✂ Pośrednie emisje gazów cieplarnianych związanych z energią elektryczną utrzymują się na stabilnym poziomie, KGHM przestał też raportować emisje związane z zakupem energii cieplnej.
- ✂ Po gwałtownym spadku emitowanych tlenków siarki rejestrowanym do roku 2018 poziom ich emisji delikatnie wzrasta. W 2020 zanotowano jednakże spadek emisji NO_x. Spółka nie zaraportowała emisji pyłów PM10.

Wskaźniki emisji na tonę miedzi elektrolitycznej

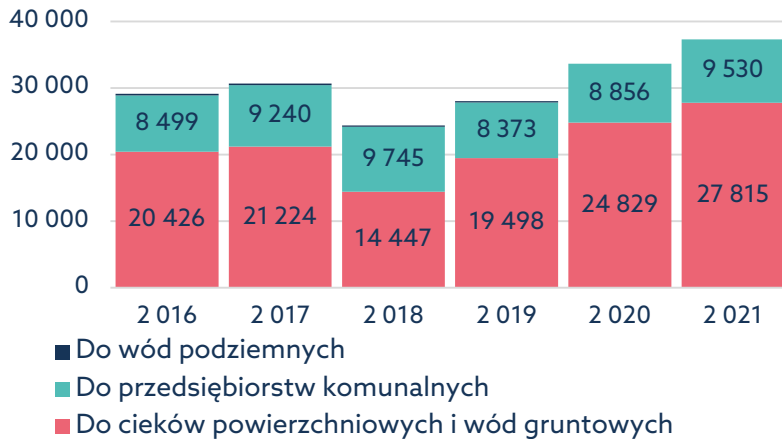

- ✂ Poziom emisji SO₂ na tonę wyprodukowanej miedzi wzrósł w roku 2020, powracając do poziomu zbliżonego do roku 2017.
- ✂ Za rok 2020 spółka nie zaraportowała emisji PM10, dane te wymagają dodatkowej weryfikacji.
- ✂ Wskaźnik emisji CO₂ w ostatnich latach rósł, jednak znacząco spadł w roku 2020.

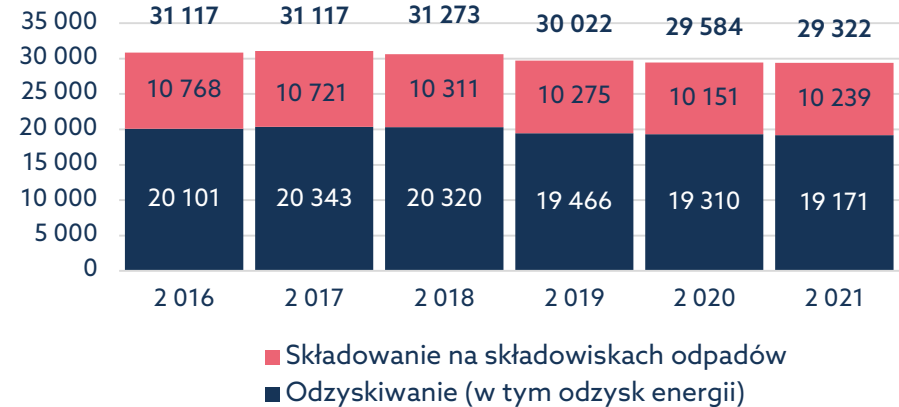

Wytwarzane odpady i ścieki, wydatki na ochronę środowiska

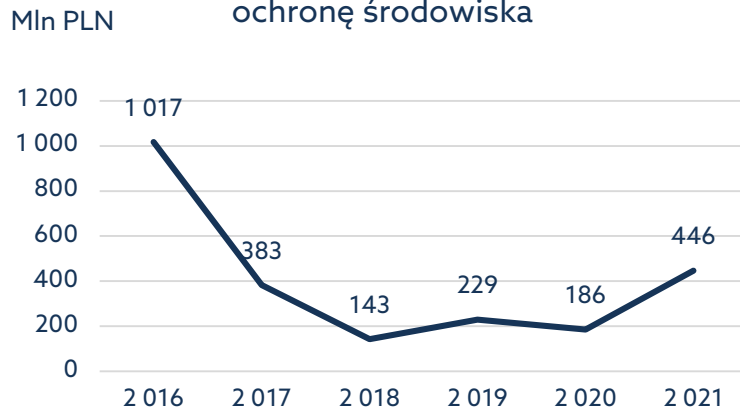
Ilość odprowadzanych ścieków [m³]

Wytwarzane odpady w KGHM według sposobu postępowania [Mg]

Wydatki i inwestycje przeznaczone na ochronę środowiska

✂ W ostatnich latach KGHM wytwarzało stabilną ilość odpadów, które składowano lub poddawano odzyskowi. Spółka w niewielkim stopniu stosuje również inne metody postępowania, których nie przedstawiono na wykresie. W ostatnich latach wzrosła natomiast ilość wytwarzanych w spółce ścieków.

✂ W 2021 spółka gwałtownie zwiększyła wydatki na ochronę środowiska, co wynikało z inwestycji w rozbudowę OUOW „Żelazny Most”. Osiągnęła tym samym wynik najwyższy od zakończenia modernizacji Huty Miedzy „Głogów” w 2016 r.

Raport dotyczący rud miedzi zawiera zagregowane dane dotyczące górnictwa rud miedzi i srebra w Polsce oraz w mniejszym stopniu na świecie w latach 2016-2021. Na ich podstawie można dostrzec następujące tendencje:

- ✂ Produkcja miedzi na świecie rośnie. Coraz większy jej udział to produkcja miedzi z recyklingu, zahamowaniu natomiast uległa w ostatnich latach produkcja metodami SX-EW.
- ✂ W roku 2021 znacząco wzrosła cena miedzi i srebra, co pozwoliło na osiągnięcie przez spółkę znaczących zysków.
- ✂ W ostatnich latach w kopalniach KGHM Polska Miedź SA mamy do czynienia ze spadkiem wydobycia rud miedzi oraz zawartości miedzi w rudzie. W związku z tym rośnie znaczenie pozostałych metali zawartych w rudzie, w szczególności srebra. Rośnie również potrzeba wprowadzenia do procesu przetwarzania urobku modułu oddzielania kobaltu, który jest cennym surowcem mineralnym.
- ✂ KGHM Polska Miedź SA posiada koncesje na wydobywanie zabezpieczające bazę zasobową spółki na najbliższe lata, jednak w związku ze schodzeniem eksploatacji na coraz większą głębokość pogorszeniu ulegają warunki geologiczno-górniczne, co będzie przekładać się na rosnące koszty produkcji miedzi. Na wzrost kosztów wpływ mają również rosnące w Polsce płace oraz wprowadzony w 2012 roku podatek od wydobycia niektórych kopalnin. W kolejnych latach może się również zaznaczyć wpływ rosnącej ceny energii elektrycznej.

Podsumowanie

55 / 56

- ✘ W roku 2021 spółka osiągnęła wysoki zysk o wartości 5.17 mld PLN. Wzrost cen miedzi przeważał nad znaczącym wzrostem kosztów produkcji wynikających z cen energii oraz płaconych podatków i opłat.
- ✘ Wypadkowość w górnictwie rud miedzi systematycznie spada od roku 2018.
- ✘ KGHM w ostatnich latach notuje spadki emisji gazów cieplarnianych, zarówno pośredniej jak i bezpośredniej, a także tlenków siarki i pyłu do atmosfery. Zanotowano również niewielki spadek ilości wytwarzanych odpadów. Wzrasta natomiast wolumen wytwarzanych przez spółkę ścieków.
- ✘ Przedsiębiorstwo w roku 2021 zwiększyło swoje wydatki na ochronę środowiska, co było spowodowane znaczącymi inwestycjami w budowę kraterę południowej OUOW „Żelazny Most”.